

(SRI T. CHANNIAH.)

Mysore Town Municipalities (Amendment) Bill, 1953, and the Mysore Local Authorities' Laws (Amendment) Bill, 1953, which were published in the *Mysore Gazette* Extraordinary, dated 11th July 1953, under Rule 48 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Legislative Assembly.

Mr. SPEAKER.—The Bills shown in items Nos. 3 and 4 in List of Business for today may be taken up tomorrow. The members are requested to send their amendments, if any, by tomorrow, before eleven of the Clock. That will suit the House.

Sri K. PATTABHIRAMAN (Kolar).—So far as the House Rent and Accommodation Control (Amendment) Bill as passed by the Legislative Council is concerned, copies of the same have not been supplied to us.

Mr. SPEAKER.—Copies of the Bill have been supplied last time alone. In fact, Sri Rama Rao was about to speak on the Bill.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—I stand corrected, Sir. Some of us have no copies of the Bill. Some of us may be supplied with copies.

Mr. SPEAKER.—Yes. It will be done.

MYSORE HOUSE RENT AND ACCOMMODATION CONTROL (AMENDMENT) BILL, 1953.

Motion to consider.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—Sir, I beg to move :

“That the Mysore House Rent and Accommodation Control (Amendment) Bill, 1953, as passed by the Legislative Council, be taken into consideration.”

Sir, this amendment Bill was placed before the Legislative Council and passed. I submit that in the

working of the House Rent Control Act, several difficulties were experienced during the past two or three years. In order to remove those difficulties this Bill has been brought up before the Legislature. In fact, in the objects and reasons that have been given and also in the Bill that has been put forward now Section by Section, the substance of the amendments as well as the benefits accruing from them have been clearly noted. I do not think that details regarding these amendments should be given at this stage. I am also glad to say that only one amendment has come forward. When that amendment comes up I will speak. With these few words, I submit that this Bill may be taken into consideration.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That the Mysore House Rent and Accommodation Control (Amendment) Bill, 1953, as passed by the Legislative Council, be taken into consideration.”

Sri M. V. RAMA RAO (Tumkur).—May I know whether any amendments were moved or passed in the Legislative Council when the original Bill was introduced? A copy of the Bill as introduced by the Government has been supplied to the members of this House. What I want to know is whether in the Upper House, any amendments have been moved to this Bill and if carried out, whether copies of such modified Bill will be supplied to us?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The Bill before the House is just what is passed by the Legislative Council. A few amendments were moved in the other House, but they were not passed. The amended Bill as put forward now is in substance the same as put forward before the Legislative Council.

Sri M. V. RAMA RAO.—We have been supplied with copies of the Bill as the Bill was introduced. If no amendments have been passed in the Upper House, then, we can proceed with the Bill.

Mr. SPEAKER.—That is the question now. You will proceed with the discussion. Copies of the Bill have already been supplied to Members on the previous occasion.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I have a copy of the Bill as passed by the Legislative Council. I request the Secretary to distribute the spare copies of the Bill.

(The spare copies of the Bill were distributed.)

Sri R. ANANTARAMAN (Chamarajpet).—Sir, I welcome this Bill. In the Statement of Objects and Reasons, it has been stated that the working of the Act has revealed certain difficulties which require to be remedied, partly by amendments to the existing sections and partly by adding a few more sections. Since there have been many difficulties in the existing House Rent and Accommodation Control Act, many house-owners and also tenants approached the Government in this connection and Government were pleased to bring this amendment Bill before this august House. While welcoming this amendment Bill, I wish to say a few words regarding Section 3. According to Section 3 of the Act, as existing, if new houses were built, there was no provision dealing with that. In fact, the house-owners had liberty to let houses to any person they liked. Of late, many houses have been built—big and small—and these houses have been let out to any person that the owner liked. The Government were wise enough to bring this amendment Bill so as to include these new houses also under the purview of the House Rent and Accommodation Control Act. Another thing is that in Bangalore City and Civil Station, landlords have been teasing tenants by way of extracting heavy hire for the leasing of the furniture in those houses. Under Section 3(b), it is wise that Government have brought in amendment to control the hiring of this furniture. Under clause 7 under the existing Act, though houses were leased out as per Rent Control

Order Rules, house-owners were extracting heavy rents by way of premiums. In one or two cases I came to know that the landlords wanted eight or ten months' rent by way of premium. In fact, in the old House Rent Control Order, there was no amendment to the effect that a landlord could ask for only two months' rent as advance. But now a provision has been made in this Bill.

2 P.M.

It would have been better if Government were kind enough to see that one month's rent was taken by way of advance. But, nevertheless, it is not a bad thing that this amendment is brought that rent not exceeding two months by way of advance should be taken.

In many cases, where the tenants have taken lease of the houses, it was not possible for them to pay rent to landlords because the landlords wanted higher rents. The landlords would demand higher rents and when the tenant could not pay higher rent, the landlord refused to accept the rent and keep on for a number of months without taking rents. On one fine day, they would file a suit before the House Rent Controller and the whole rent would have to be paid on the spot itself. There is no provision in the old Act that some time should be given to the tenants to pay the rent in instalments. Now the Government proposed to amend this section so that if the landlord refuses to take rent, the tenant could deposit the same in the court. In fact, this amendment would help the tenant to a very great extent. In fact tenants who are living in small houses—there are thousands of them and particularly mill-labourers—refuse to pay higher rent and so they come within the clutches of the landlords. With this amendment, they could approach the court and deposit the arrears of rent. In fact, I had brought a Bill also and I subsequently withdrew it because the amendments provided in this Bill are similar to the amendments sent

(SRI R. ANANTARAMAN.)

by me. Under this Bill, it would help a tenant to a very great extent. It would have been better, Sir, if the Government were kind enough to say that in case of huge arrears of rent, some time should be given to the tenant and in some hard cases, the Munsiff should be empowered to order the payment of rent by instalments so that they may pay the arrears of rent by way of instalments. But unfortunately, it is not found in this Act itself. I hope at least the Government, after some time, will amend the relevant section so that it may be easy for the tenants who are in arrears of rent to pay in instalments.

The most important clause is clause 9. Prior to 1951, the definition of the word landlord included his son, daughter and others also. After Act was introduced in 1951, the definition of the word "landlord" did not include son and daughter, though they are members of a joint family. It was a very great hardship to the family and particularly to villagers who own houses in Bangalore City. Whenever they wanted their houses to be vacated, just because his son or daughter wanted to come and live in the City, it was not possible and a number of cases filed in this connection were dismissed on the ground that it was not for *bona fide* purpose and it was not for his own use and it was for the use of his son and daughter. I commend the definition of the word 'landlord' which includes daughter, son and other members of the family. The definition has become wider. In fact so many tenants were occupying the houses for the last 12 to 13 years and the landlord could not get possession of the house for his son or daughter, just because it was not provided for in the Act. This Bill is very clear and it is very easy for the landlord to get the house vacated.

Under clause 10, in case there will be certain order passed by the House Rent Controller and also revision in

the High Court, against that order if the tenant wants a stay order in the appeal or revision itself, he would deposit the undisputed amount of rent in the court so that he would get a stay order. It is very good just because in so many cases, taking advantage of the lacunæ in the Act itself, so many tenants would prefer revision applications in the High Court and take a stay order; even after the case is over, they do not pay full arrears. Now certain provision is also made, it is very good for the landlord. If the tenant wants the house for his own *bona fide* purpose, he must deposit the amount and ask for the stay order from the High Court or District Judge so that he can go on with the case. This helps the landlord to a large extent. Particularly in Bangalore City, there is large influx of people from outside especially in summer, and it is difficult to get houses also. Now it is very easy for any one to get a house; only if he sends an application to the Controller, he will be allotted any house that is available. The other amendments are designed both in the interest of the tenant and the landlord. Another feature is, according to the amendment, this Act will last till January 1957. You are aware food and other controls have already been removed. Some of our friends may ask: "why should this house control also should not be removed? it is almost a control; why should Government be interested in fixing rent of houses, etc." In fact Government are aware that in the City of Bangalore, many houses have to come up and there are a large number of people without houses. If this Act is repealed, particularly, it will be difficult for the labour classes and they will have to live under trees. There are some landlords who want to extract exorbitant rents. It is much better that the Government extend this House Control for some more time till 1957 and after that period, it will be left for them to consider whether there will be sufficient

accommodation for people in Bangalore City and then take a decision. I must thank Government for having brought this amending Bill. In fact, many people and many Associations approached the previous Ministry. They represented that some amendments were necessary particularly in regard to the deposit of rent in the court. You were kind enough to bring this amending Bill so that it will be helpful both to the landlord and also to the tenant just to see that both of them will carry on amicably.

Sri K. PATTABHIRAMAN (Kolar).—Mr. Speaker, I would like to offer one or two observations on this Bill. Not that I am seriously opposing the Bill *in toto*. Nevertheless, there are one or two aspects of the Bill which I would request the Hon'ble Members to bear in mind. I join with my esteemed Hon'ble friend Sri Anantaraman in welcoming this Bill. But I feel so far as the working of 1951 Act is concerned, we litigants, lawyers and the general public have experienced a number of difficulties. But I do not agree with my friends that all these difficulties have been met and removed by this legislation. That is one thing. The second thing is there are one or two particular sections which I am putting as illustrations as to why this Bill requires a lot of pruning and consideration. For instance, let us look at Section 3 of the amending Bill, particularly the explanation :—

“Where the tenant dies leaving more than one of the relatives specified in this clause, the person deemed to continue as the tenant shall be determined in the following order, namely :—...”

The phrase ‘in the following order’ is very significant.

“(1) the surviving spouse; (2) the eldest son; (3) the eldest daughter; (4) the eldest undivided brother.”

I may just illustrate the difficulty by giving one concrete instance. Take

the case of a Joint Hindu Family where the Manager is a tenant running the family business in a house, and the Manager dies. So far as the order is concerned, the eldest undivided brother comes forth in the order and the surviving spouse, the eldest son and the eldest daughter come in between. This is at variance with the rights and privileges of the family and in a way this is an amendment of the Hindu Law. I do not think that could be done. Let us also understand the difficulty of the landlord in a case of this kind. If in a Joint Hindu Family, the Manager dies, the eldest undivided brother according to Hindu Law becomes the Manager. According to this Bill, that Manager cannot have any right in a family matter governed by this Bill. Therefore in addition to setting the eldest undivided brother against the spouse, the difficulty for the landlord to recover the rent also will arise. I, therefore, feel that the phrase ‘in the following order’ will lead to a number of complications. I think that has to be considered in all its aspects.

Let us look at another provision, just again, by way of an illustration. That is Section 10 about deposit and payment of rent during the pendency of a proceeding for eviction. If a landlord has to file an application for eviction of a tenant before the Controller,—according to 1951 Act, it will be before the Munsiff of the place—now he has merely to pay an application fee on that. If a tenant comes forward and files an objection, then the option is given for converting it into a suit, permitting the petitioner to pay the requisite court fee and if the court fee is not paid on a particular date, the petition stands dismissed. The entire Section 10 will lead to a lot of complication while it is actually being worked in the courts. I do not see anything fundamental about this. In the course of working out the 1951 Act, there are a number of difficulties which have been experienced. Suppose we file

(SRI K. PATTABHIRAMAN.)

an application for eviction. At the same time, under Section 8, we ask the tenant to deposit rent in the court. No separate suit will lie at this stage. After the disposal of the petition, suit will have to be filed for arrears of rent to be recovered. These difficulties are not met in this amending Bill. Therefore, my suggestion to this Hon'ble House through the Speaker would be—I am at this stage only concerned with the consideration of the entire Bill as it is—that a number of provisions in the Bill requires a lot of pruning and we will have to consider them carefully. Therefore, I request the Hon'ble Minister through the Speaker to agree that we may take it up tomorrow so that we may give more thought and consideration to see how far the clauses, wherever necessary, should be amended or modified suitably. My Hon'ble friend was saying that we are thinking of giving relief to a number of tenants through this Bill. In stead of that, we will in fact land them into greater and greater trouble. Therefore, I am suggesting....

A MEMBER.—Why not we refer the Bill to a Select Committee?

Sri K. PATTABHIRAMAN.—That would be the best thing, if it commends itself to the Hon'ble Minister. There is one aspect which certainly weighs with us, that is, that it has been passed by the elders in the Legislative Council. We will certainly respect them but still we feel that we might give a little further consideration in the same direction and give some more thought and if jointly we are able to arrive at an agreed bill in a better form, nothing prevents us from recommitting it to the Legislative Council, so that our elders may also exercise their judgment, again. I therefore suggest, by these two illustrative examples, that the Hon'ble Minister may agree to either take the Bill up tomorrow or some other day or make a reference to the Select Committee.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—We may take it up tomorrow.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—I have made an alternative suggestion for referring it to a Select Committee. If this Bill comes up before a Select Committee, probably we could bestow more attention. If the Hon'ble Minister should still have doubt about it, the least that we could expect of him is that we may take up this Bill tomorrow. But I still maintain that the first suggestion would be the best.

Mr. SPEAKER.—If some more Members wish to speak on this Bill, they may do so. But as regards the suggestion that the Bill may be taken up tomorrow, what has the Hon'ble Minister to say?

Sri K. PATTABHIRAMAN.—If it comes before the Select Committee, possibly we could bestow the best attention and consideration possible, but if the Hon'ble Minister should turn it down, then the least that we can expect of him by way of charity will be at least to agree to the Bill being taken up tomorrow. I still maintain that the Bill requires the best consideration and attention possible at the hands of a Select Committee.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—As could be seen from the nature of the amendments, there is urgency for passing this legislation, because the landlord on the one hand and the tenant on the other—both of them are suffering to-day. It is to remove the defects and hardships that this has been brought forward. And as I have already submitted, the Elder House, *i.e.*, the Upper House has already passed it and it is before this House and now to think of sending it back to the Select Committee would mean postponing this measure for a number of days; I believe it is not justified.

Secondly, if we had the specific amendments before us, it would have been much easier, but I do not want to blame anybody. I have no objection for his being taken up tomorrow and even if our friends assure us that

it be referred to a Select Committee it will be disposed of during the course of this session, there is one difficulty still. Any amendment here means the Bill going back to the other House. Therefore, I request the Members to consider that aspect. Meanwhile, I have no objection to this measure being taken up tomorrow.

Mr. SPEAKER.—We may go on till 3 o'clock to-day.

Sri K. PATTABHIRAMAN—I want to make one suggestion. The fact that, in the event of an amendment being accepted, the measure goes back to the Legislative Council, should not deter us. The suggestions are very important for the practical working of it in the courts. I am myself a lawyer; I know the difficulties experienced. It is a self-denying ordinance that prompts me to make this suggestion. In fact this legislation is a gold mine for lawyers and we could do well. Let us consider this Bill and let us get it passed in this very session. Give us two or three days time. We shall sit round the table at a Select Committee and consider all aspects.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—We could go on to-day till 3 o'clock.

Mr. SPEAKER.—The Bill was with the members for the last one month and a half. That apart, it appears to be a reasonable demand that this Bill may be taken up tomorrow. But till 3 o'clock we have no work at all and so we may go on with this Bill till three and tomorrow also it may be continued.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—We will make whatever remarks we wish to make till 3 o'clock and again this may be taken up tomorrow. I may take the House into confidence. The Members of the Backward Classes Commission have been invited to attend the Assembly and they are coming. So we will go on with this work till 3 o'clock.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—Mr. Speaker, to continue the idea,

having a Bill of this kind is really very commendable. We have seen that this has become necessary and in the past working of this Act these few years or more we have seen various defects. That the Government should come forward to remedy these defects is certainly very good of them and I wholeheartedly endorse the opinion expressed by Hon'ble Members so far. But in doing so, my only grievance and, shall I say, apprehension is, the language as employed in the various sections of this Bill is so vague and in some respects it has not been pointed in the sense that various implications thereof have not been realised and understood before we gave a foolproof Bill. In fact, legislation must always take one thing into consideration. I am not characterising anybody when I make this particular observation. Legislation must always be as clear and crisp as it should be. Here there is an attempt to wind out a section with the result that the implications will be far-reaching and for the moment we might not realise all the implications. In the working of the Act, so far as courts are concerned, let us not increase litigation. That is my fear. In fact, there are a number of things to be taken note of; take, for instance, what we have said about a tenant; it is a very unfortunate thing. Next, suppose a petition has been filed and no objections have been filed, nor a tenant comes forward and he does not act either by depositing the agreed amount or even when directed, he does not file an objection. In such a case, the petition is allowed and still it is stated that the question of title will not be considered, whereas in making amendment to section 2 of the Act of 1951, there is specific provision relating to the question of title. Taking all these into consideration, when a legislation of this kind is to be enacted, let us pay such attention as is necessary, considering its comprehensive nature.

There is one other aspect which might be considered. Time has come

(Sri K. PATTABHIRAMAN.)

when we will have to consider whether it is to be so comprehensive and wide in its application and extension to all industrial and non-industrial, agricultural and non-agricultural areas. Therefore, considering these things, I submit to the Speaker and through the Speaker to the Hon'ble Minister that he may accept my suggestion, namely, that we consider this in a Select Committee. I leave the matter at that. I hope the entire House will be with me while accepting the suggestion.

* Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—I welcome the amendments to the House Rent Control Act. In fact, there were so many lacunæ in the previous House Rent Control Act and both the tenant and the landlord used to complain that certain amendments were necessary for the smooth working of this Act. Hence the Government have considered in detail the several lacunæ and have tried to bring this Act on par with the Act in other Provinces. In fact, it may be said that this House Rent Control Act will have to be worked for some years to come; thinking that the need for this Act might any day be obviated, they did not bring the necessary amendments to this Act early enough, but now that it is obvious that the need for the houses cannot be met in the near future, it is necessary that the existing Act will have to be put in order. Therefore, in order to see that the landlord or the tenant is not harassed unnecessarily, it is found necessary to bring in amendments and to set right certain anomalies. So I feel that this measure will have to be welcomed by one and all.

Of course, my friend Sri Pattabhiraman suggested that this measure might be referred to a Select Committee to look into the further defects that may be set right or to see that any addition might be made. Though it is a very good suggestion, I feel that, as the Bill stands, the

things are so simple that it does not seem to be necessary to send it to a Select Committee. Because, the need for these amendments is so great that if it goes to the Select Committee it is possible that there may be unnecessary delay and the object with which these amendments have been brought so quickly may be defeated. I therefore appeal to the Hon'ble Members and to Sri Pattabhiraman to accept this as it is, or to bring in any amendments necessary here and now. It would also be very easy for him, and, being an experienced legislator, he would see through things or if there is any necessity for any amendment, he would certainly bring in the amendment here. The suggestion for referring this measure to a Select Committee would mean delay and it may not be in the interests of the tenant as well as the landlord. In these circumstances, I feel that this measure will have to be accepted and it would be in the interests of the quick working of the House Rent Control Act and for the speedy disposal of several cases. In fact, there have been several cases pending before courts which have not been disposed of and if they are disposed of, it may be very difficult to feel that justice has been done. Therefore, if these lacunæ, these defects are cured by these amendments, it would be in the interests of the disposal of these cases and in the interests of the tenants as well as landlords. Therefore, under these circumstances, I very strongly support this measure and request all to support this.

Sri M. PALANIYAPPAN (Ulsoor).—While welcoming this measure, I wish to say a few words. Now as it is, the people in the town are experiencing great difficulties on account of the present position. I think, in the interests of the citizens the Government have now brought in these amendments to set right the defects. I may just mention a word about unnecessary delays in disposing of those cases pending before courts. The landlord seeks the help of the

2-30 P.M.

Court. Similarly, unnecessary delay is caused in getting remedy from courts. Under the circumstances, it is absolutely necessary that this Bill be referred to a Select Committee, where some attention should be paid to this. I hope the Government will consider this.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—With the permission of the Chair, I just wish to say a few words to explain one or two points. The difficulty under the House Rent Control Act is felt this way. A hostel building was taken over by the Government for the storing of foodstuffs, for offices and several other purposes. But the hostel authorities felt that there was a need for taking over the building, because their institution had grown by leaps and bounds and that it was necessary to take it back in order to accommodate their students. Unfortunately under this Act, it is not provided for taking back the building when they need it. Therefore, it is in the interests of the public that such a provision be made in order to take back buildings for institutional purposes. This right may not be given to individuals but to institutions, the trustees of which want to do some good service to the State and the public. It is only in such circumstances that an amendment will be helpful. In order to see that such facilities are accorded to institutions, an amendment is brought. No elaborate thought is needed to consider this. This is a need felt by one and all. Therefore, I propose that this amendment be accepted by all the members and they send it to the Select Committee for consideration and approval.

Sri M. PALANIYAPPAN.—Sir, the Houses under the Corporation are not included in this Bill. I do not know whether such houses come under the existing House Rent Control Act. Quarters have been built by Government and leased out to officers. These buildings also do not come under the purview of the

present Act. It is necessary that this matter be referred to the Select Committee.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ (ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮೇಶ್ವರರು ಹೇಳಿದಂತೆ (3)ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ :—

“Where the tenant dies leaving more than one of the relatives specified in this clause, the person deemed to continue as the tenant shall be determined in the following order, namely :—

- (1) the surviving spouse;
- (2) the eldest son; (3) the eldest daughter; (4) the eldest undivided brother.”

ಈ ಒಂದು ಅನುಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಈಗಿನ ನಮ್ಮ ನಡಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸರಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಹಿಂದೂ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಅಧಿವೇಶನದೊಳಗೇ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡೋಣ ಅದರ ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಕವಿಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಂತೆ ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri M. LINGANNA (Nanjangud).—Sir, the amendment that has been placed before us seeks to amend the law in the Mysore House Rent and Accommodation Control Order of 1951. There are as many as 18 amendments provided in the particular amending Bill. When I went through some of these amendments, I found that the most notable feature of some of them is to give adequate relief to the tenant. Before commencing to speak on some of the provisions of the amendments placed before us, I wish to draw the attention of this Hon'ble House to the social aspect of this piece of legislation. This piece of legislation is indeed going to determine the manner or the nature of relationship that would exist between a person who builds a house on the one hand and a person who occupies the house on the other, because he has to live in it. This relationship would not have been controlled by any piece of legislation, but the Government that came into

(SRI M. LINGANNA.)

being after 1947 took up the responsibility to legislate for some of the social aspects of the country. I believe that this piece of legislation has come into being solely on that particular account. Of course, while legislating such pieces of legislation, we, on the one hand, lay certain restrictions on a particular class of people who are supposed to be well off in society and, on the other, upon another class of people who are less fortunate in society. So, Sir, the ordered regulation of such relationship between these two classes should be established in such a manner that there should not be any strife, or that their relationship should not come to such a pitch as to disturb the peace prevailing in the society. It was because people could not accommodate themselves on a social level that the State had to interfere by such a piece of legislation.

I believe that the most affected class is the labour class, specially in the cities of Bangalore, Mysore, Davangere and Kolar Gold Fields and other places. The 1951 Mysore House Rent Control and Accommodation Act operates only in certain parts of the State like Bangalore City, Mysore and Kolar Gold Fields and Davangere. But the time has come when the Government will have to think of extending the operation of this Bill to other places also. The need for houses is not merely felt in industrial areas like Bangalore and Davangere, but it is felt in mofussil places also other than the above places. From this point of view, the operation of this particular Bill along with the amendments placed before us should be extended to almost all the places of the State. No doubt the landlord's powers over the ownership and control of the house has to be very much limited and the facilities given to the tenant would have to be improved to a large extent and the amendments brought forward to-day seek to do so. For example, one of the amendments provides that even if the tenant fails to pay or deposit

the rent within the prescribed period, the Court shall have been given the power to give reasonable time to the tenant. I will read the relevant provision with the permission of the Chair. It is on page 16—amendment to Section 8 :

“Provided that in any case falling under clause (i), if the tenant satisfies the court that he had sufficient cause for the default to tender, pay or deposit the rent within the prescribed period, the court shall give the tenant a reasonable time, not exceeding one month, to pay the rent due by him to the landlord up to the date of such payment, with a sum not exceeding ten per centum thereon, as may be fixed by the court, and on such payment being made, the court shall make an order rejecting the application.”

So, several amendments that have been adumbrated in this particular amendment Bill go a long way to help the tenants. At the same time, the amendment Bill is not without or beyond errors. One is, as pointed out by my friend Sri K. Pattabhi Raman, under Section 3. This Section is going to alter the fundamentals of Hindu law. It determines, in a way, the order of succession. Even from other aspects, all amendments have to be carefully gone into. The amendment Bill is, of course, to be welcomed, but it should not be passed with all its errors. From this point of view, I once again—I wholeheartedly agree with my friend Sri K. Pattabhi Raman—submit that the Bill be referred to a Select Committee to make the necessary amendments, so that, in this House, we may easily pass this Bill and get through this measure.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ).— ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನೆರೆಕ್ಕೆ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಒಂದೆರಡು ಕ್ಲಾಜುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಬಾಡಿಗೆದಾರನು ಮನೆಯ ಮಾಲೀಕನಿಗೆ ತಕ್ಕವನಾಗುತ್ತಾನೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ, ತಕ್ಕವನಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಕಾರಣವಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ

ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. Suitability ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“Where the house to be allotted is a part of a building in the occupation of the landlord....” ಇದನ್ನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮುಂದೆ,

“is an outhouse of a building in such occupation or is otherwise closely connected with a building in such occupation.....” ಎಂದರೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಮನೆಯಾದರೂ ಒಂದು ವಿಕಟಗೇಟ್ ಇದ್ದರೆ ಆಯಿತು, ಅದೂ ಸೇರುತ್ತದೆ.

“and the landlord, being a vegetarian desires to have only a vegetarian tenant a non-vegetarian person shall be deemed to be an unsuitable tenant.”

ಎಂದಿದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನಾನಾವೆಜಿಟೇರಿಯನ್ ಒಬ್ಬನು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಾವೆಜಿಟೇರಿಯನ್ ಅಲ್ಲ, ವೆಜಿಟೇರಿಯನ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದನ್ನು ಅಲ್ಲಿವೆಂದು ರುಜುವಾತು ಕೊಡುವುದು ಹೇಗೆ? ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನ ನಾವೆಜಿಟೇರಿಯನ್ ಆಗಿದ್ದು ಅಲ್ಲಂದಿರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟೆ, ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹೀಗೆ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗಬಹುದು. ಈ ಮಸೂದೆ ತರುವಾಗ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಶಿಫಾರಸು ಹೇಗೆ ಬಂತೋ ಹಾಗೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ರೋಪದೋಷಗಳಿವೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಇದು ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಏನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅವಶ್ಯಕ ಎಂಬುದನ್ನು ಆರೋಪಿಸಿ ಮಾಡಿ ತರುತ್ತಾರೆ. ಹೋದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಭಾರತ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಅದರೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಕಾಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ದಿನಗಳು ಈ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ನಡೆಯುವಾಗಲೇ ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದರಿಂದ ವಾಸ್ತವ ಸುಖವರು ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋದರೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for lunch and meet again at 3-30 of the Clock.

The House rose for Lunch at Forty-five Minutes-past Two of the Clock and met again at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[Mr. SPEAKER in the Chair.]
CONDOLENCE REFERENCES.

DEMISE OF DR. SYAMA PRASAD MOOKERJEE.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ (ಸಭಾನಾಯಕರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ತಮಗಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಇಂಡಿಯಾ ಧೇಶದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ದೇಶಭಕ್ತರಾದ ಶ್ರೀ ಶ್ಯಾಮ ಪ್ರಸಾದ್ ಮುಖರ್ಜಿಯವರು ನಿಧನರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ನಮಗಲ್ಲರಿಗೂ ಅತ್ಯಂತ ದಾರುಣವಾದ ಶೋಕವೆನ್ನುವುದಾದೀತು. ದಾ! ಶ್ಯಾಮ ಪ್ರಸಾದ್ ಮುಖರ್ಜಿಯವರು ಭಾರತ ಭೂಮಿಗೆ ಅನೇಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೋಘವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮೊದಲು ಬಂಗಾಳ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಅಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು; ಬಹಳ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ತಕ್ಕಂಥ ಕಲ್ಯಾಣ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ವೈಸ್‌ಚಾನ್ಸಲರ್ ಆಗಿದ್ದರು; ಹೀಗೆಯೇ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಾನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದು ಅವರ ವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಬಂಗಾಳದ ಪ್ರಮುಖರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದವರೆಂಬ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದರು. ಅನಂತರ, ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ ಅವರು ಬಂದು, ಇಂಡಿಯಾ ಧೇಶದ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ರೊಬ್ಬರಾದರು. ರಾಜ್ಯಾಂಗ ರಚನಾ ಸಭೆಯಲ್ಲೂ (Constituent Assembly) ಕೂಡ ಅವರು ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಅದಾಗಿ, ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲೂ ಒಬ್ಬರಾಗಿ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ರಾಜನಾಮೆಯನ್ನು ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ನನಗೆ ಅವರು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಗುರುತಿಯಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ನಾನು ಅವರ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸತಕ್ಕಂಥ ಸದವಕಾಶವೂ ನನಗೆ ದೊರಕಿತು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನಿದ್ದಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಅವರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡತಕ್ಕಂಥ ಸದವಕಾಶ ನನಗೆ ದೊರಕಿತ್ತು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ—ಹಿಂದಿದ್ದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲೂ ಅಷ್ಟೆ, ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲೂ ಅಷ್ಟೆ—ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರಾದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟೀರಿಯಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ನಿಂತುಕೊಂಡರೆಂದರೆ—ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೂ ಅಷ್ಟೆ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೂ ಅಷ್ಟೆ—ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರೂ ಬಂದು ಕೇಳಬೇಕೆಂದಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಭಾಷಣ, ಅದರ ವಾಗ್ವಿರು, ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯವಾಗಿದೆ. ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ, ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ—ಹಿಂದಿನ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡೋ ಏನೋ, (ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಅವರದು)—ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಬಂದು ನೋಡಿದರು; ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಬಹಳ ಸ್ನೇಹದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿ, ಜೊತೆಗೆ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್‌ಗೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿ ಹೋದರು. ಆ ದಿವಸ, ಇಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಅವರು ದೈವಾಧೀನರಾಗುತ್ತಾರೆಂಬುದು ದೂರ ಊಹೆಗೂ ಕೂಡ ನಿರಾಕರ ವಿಷಯವಾಗಿತ್ತೆಂದರೆ ಅಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.)

ಡಾ|| ಮುಖರ್ಜಿಯವರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಅಪಾರ ವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿ, ಅವರ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಚರಿಸುವಲ್ಲಿಯ ವಾಗಿ ನೆನದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಾವು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಬಂದೇ ಒರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ, ಹೇಗೆ ಸತ್ತರೂ ಎಂಬುದೇ ಜನಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ, ಚರಿತ್ರೆ ಯಲ್ಲೂ ಉಳಿಯತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿರಬಹುದು; ರಾಜಕೀಯ ರಂಗ ದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನುಸರಿಸಿದರೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಆ ಮಾರ್ಗ ಸರಿಯೆಂದು ತೋರದಿರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಡಾ|| ಮುಖರ್ಜಿಯವರು ಅನುಸರಿಸಿದ ದಾರಿ ಮತ್ತು ಮಾಡಿದ ತ್ಯಾಗ-ಇವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಪಂಡಿತ್ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರಿಗೂ ಕೂಡ ಅವರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಗೌರವವಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಅವರ ಸಾವಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ, ಅವರ ಸೇವೆಗೆ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಸರವಾಗಿ ಡಾ|| ಶ್ಯಾಮ್ ಪ್ರಸಾದ್ ಮುಖರ್ಜಿಯವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಅವರ ಅತ್ಯಂತ ದೇವರು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡರೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಸಂತಾಪವನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಅವರ ಬಂಧುವರ್ಗದವರಿಗೆ ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—I fully associate myself with the sentiments expressed by the Leader of the House. A great Indian and a great patriot passed away from our midst very recently under unfortunate circumstances, and his passing away is a great loss, a great blow to the nation. I have had the privilege of working with him as his colleague in the Governing Council of the Indian Institute of Science. There, I gathered the impression that he was a fearless worker, and that he always fought for justice and truth. The prosperity of the country and the upholding of justice were his first concern and his primary duty. I need not go into the details. All the aspects have been mentioned by the Leader of the House. His passing away is a great loss from one point of view. He was the Leader of the Opposition in the Parliament and he was a great check on any possible mistake that might have been committed. His absence from the Parliament will be felt immensely by

all. So, Sir, I pay my tribute on my behalf and on behalf of my party and on behalf of the House. The same may be conveyed to the members of the bereaved family. I pray that his soul may rest in peace.

Sri MULKA GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—While I am only associating myself with the feelings expressed at the untimely and sudden death of Sri Syam Prasad Mookherjee, I must sound a note of warning. In the olden days, when a detenu died in a British prison, the people of India . . .

Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—Sir, this is an occasion when no controversial statements need be made. Otherwise, as representing Government—since it is the Government of India that is involved—I may be put to the necessity of replying to any statement which is very controversial.

Sri MULKA GOVINDA REDDY.—I am not making any controversial statement. I am only making a statement of fact. What is really sorrowful is that a person of Dr. Syam Prasad Mookherjee's stature and calibre should die in a prison and under detention without trial when democratic Governments are ruling in India and Kashmir.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Sir, this in substance is a highly controversial subject.

Sri MULKA GOVINDA REDDY.—I am not going into the merits of the case. I am not making any allegations against the mysterious death of Dr. Syam Prasad Mookherjee.

(Interruption).

I am only stating facts. What I am sorrowful for is that a man of that stature should die in a prison and under detention. I fully associate myself with the feelings expressed by the Leader of the House as well as the Leader of the Opposition. The people of India should be warned to be alert against such a thing being repeated elsewhere.

Mr. SPEAKER.—Late lamented Syam Prasad Mookherjee was a noble and courageous son of India. He was an eminent educationist. He was the Vice-Chancellor of the Calcutta University for some years. He was also, as pointed out by the Leader of the House, the Finance Minister of Bengal for some time. He was a member of the Bengal Assembly for several years. When he became the Minister for Industries and Supply in the Central Government, he made a mark of his life. We Indians are grateful to him for his distinguished service to the country and the people. He was a great fighter and great orator. He was the President of several institutions which were rendering very great service to humanity and to the people of the country. I feel it is my duty to associate myself with the sentiments expressed by the Leader of the House and the Leader of the Opposition and also Sri Mulka Govinda Reddy. As a mark of respect to the departed soul, I request the House to stand for two minutes.

(The House stood up in silence for two minutes).

Mr. SPEAKER.—We have ten minutes more. The same Bill may be discussed. Of course, it is understood that it will continue tomorrow also. One or two Members may make use of this time to speak on the Bill.

(No Hon'ble Member rose).

Mr. SPEAKER.—I now call upon Sri Rachiah and Sri Madappa to move their adjournment motions.

MOTION FOR ADJOURNMENT.

The loss and distress caused on account of heavy floods in Cauvery and Kapila.

Sri B. RACHIAH (Yelandur—Scheduled Castes).—Sir, I beg to

move the following adjournment motion which runs as follows:

“This House do stand adjourned to discuss a definite matter of urgent public importance and of recent occurrence, namely, the damages, loss and distress caused to the people on account of heavy flood of rivers Cauvery and Kapini from 6th to 8th instant.”

ಸ್ವಾಮಿ, ಕಳೆದ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಟಿ.ನರಸೀಪುರ ಮತ್ತು ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆಯ ಲ್ಲದೆ ಆದೊಂದು ಕ್ಷಾಮವೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿ ನಮಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ವರ್ಷ ತುಂಬ ಮಳೆ ಬಂತು. ಇದರಿಂದ ಒಂದುಕಡೆ ಸಂತೋಷವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಟಿ.ನರಸೀಪುರದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಮಠಗಳು, ದನಕರುಗಳು, ದವಸಧಾನ್ಯಗಳು, ಹುಲ್ಲು ಮೆದಗಳು ಅದಿಯಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ವಸ್ತುಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿವೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಪ್ಪೋ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ತಪ್ಪೋ ಎಂದು ಯಾರನ್ನೂ ನಿಂದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇದೊಂದು ‘Act of God’ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಕಂಡವರಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದುರಂತಕ್ಕೊಳಗಾದ ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯಮುಂದೆ ತರಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಉಳಿದ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಎಂದರೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರೂ ಮತ್ತು, ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರೂ 8ನೆಯ ತಾರೀಖು ಟಿ.ನರಸೀಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬಂದು ಜನರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನೇನೋ ಕೊಟ್ಟುಬಂದರು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದು ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿನ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಕೂಡಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಕೂಡಲೇ ಇದನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ತಲಕಾಡು ಆದಿಕರ್ಣಾಟಕ ಕಾಲೊನಿ, ಮಾಲಂಗಿ, ಕೆಂಡನಕೊಪ್ಪಲು, ಕೆಲಯೂರು, ನಿಲಸೋಗೆ, ದೊಡ್ಡಾಪುರ, ಕುಕ್ಕೂರು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು, ಗೋಡೆಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ್ದು ಮನೆಗಳು ಕುಸಿದುಬಿದ್ದು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಧನಸಹಾಯ ನೀಡಿ ಬೇರೆ ಎತ್ತರವಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು; ಮತ್ತು ಆರಣ್ಯದಿಂದ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾದ ಮರ ಮುಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ದವಸಧಾನ್ಯಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಇದ್ದ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಧಾನ್ಯವೂ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.)

ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ರೆಡ್‌ಕ್ರಾಸ್‌ನವರು ಕೂಡ ಬಂದು ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಯಿಂದ ಸಹಾಯ ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ರೆಡ್‌ಕ್ರಾಸ್‌ನಿಂದ ಕೂಡ ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕು. ಫಸಲು, ಎಂದರೆ, ನೆಲಗಡರೆ, ಬತ್ತ, ಸೆಣಬು, ಎಳ್ಳು ಮುಂತಾದವು ನಷ್ಟವಾಗಿವೆ. ಕಪಿ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ಎರಡರಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವುದನ್ನು ರೆಕ್ಕಾಹಾಕಿದರೆ ಸುಮಾರು 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಫಸಲು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೀಜದ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಕೊಡಿಸಿದರೆ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಕಷ್ಟಕ್ಕೊಳಗಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಕೊಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

4 P.M.

ಇನ್ನು ಬೇರೆಯದಾಗಿ ನಿವೇಶನಗಳ ವಿಚಾರ. ಅದರ ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿವೇಶನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಅದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರುಯಾರು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಬೇಗ ಅವರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ತಾವು ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನೀಗ ಈ ಸಭೆಯ ಅಪಗಾಹನೆಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ತಂದಿರುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That this House do now stand adjourned.”

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ (ಚಾಮರಾಜನಗರ).— ಸ್ವಾಮಿ, ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಕಪಿರಾ ಈ ಎರಡು ನದಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಹರಿಯುತ್ತವೆಯೋ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನದಿಗಳ ಇಕ್ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಏನೇನು ಅನಾಹುತಗಳಾಗಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾನೀಗ ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ—ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಂದು ಪದದಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ಕಿರಾವ ಕಾಶದಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ ಹೇಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನು ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಾಗಿವೆಯೆಂಬುದು ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿರುವವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಹಾಗೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಾರದು. ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲ ನಿಂತು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಯಾವಯಾವ ಕಡೆ ಏನೇನು ನಷ್ಟ ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸುರೂಪದ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮವಾದುದೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಷ್ಟಕ್ಕೀಡಾಗತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಯಾವಯಾವ ತರಹದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನೀಡಬೇಕೆಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಹ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಬೇಗ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ

ಬೇಗ ಒಂದು ಆಯಾ ಸ್ಥಳದ ಗಣ್ಯ ಮಹನೀಯರುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ, ಅವರ ಸಲಹೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಆ ನೋಂದ ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

ಜನರಿಗೆ ಯಾವಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳುಂಟಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಪ್ಪನವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಿಳಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ ಜನರಿಗೆ ದನಕರುಗಳ ನಷ್ಟ, ಫಸಲುನಷ್ಟ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಮನೆಗಳು ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದುಹೋಗಿ ಅದರಿಂದಲೂ ಜನರಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ವಾಸದ ಮನೆಗಳು ಸಹ ಬಿದ್ದುಹೋಗಿರುವಾಗ ಅವರು ಎಲ್ಲ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು! ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳದೆ ಅವರು ಈ ದಿವಸ ಬೀದಿ ಭಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಏನೋ ಪುರಾತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದ ಕೆಲವು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದರಿಂದ, ಜನರು ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂತೋಷಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಳೀಯಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇವರಿಗೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಟಿ.-ನರಸೀಪುರದ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ಯವರೊಂದ ನಾನು ತಿಳಿದು ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಅದರ ಈಗ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಪ್ರಜಾಸರ್ಕಾರ. ಹಾಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ತಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ ಆ ಬೀದಿ ಭಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ದಳಗಳು ಹೀಗೆ ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೋ ಅಂಥವರ ಸಹಾಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಏನೇನು ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕೋ ಅವನ್ನು ಬೇಗ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಉತ್ತಮ. ಈ ದಿವಸ ರೈತರಿಗೆ ಫಸಲು ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ತಾವು ಕೇಳಬಹುದು. ನೆಲಗಡರೆಯ ಫಸಲು ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಬೆಳೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದದ್ದು ಅನಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದರು? ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮತ್ತು ಸಾಹುಕಾರರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಸಾಲದ ಹಣ ಮತ್ತು ಅದರ ಬಡ್ಡಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ತೀರಿಸುವುದು ಈ ಫಸಲಿನ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ನಿಂತಿತ್ತು. ಈ ದಿವಸ ಅಂಥ ಆಧಾರವಾಗಿದ್ದ ಬೆಳೆಯು ರೈತನ ಕೈಸೇರದಂತಾಗಿ ಅವರು ಸಾಲಸೋಲಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಲು ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದೆ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಿವಾರಣೋಪಾಯಗಳೇನು? ಅವರು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ತೀರಿಸುವುದಾಗಿ ಏನಾದರೂ short-term loan ಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ತಕಾಬಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಲಗಳನ್ನೇನಾದರೂ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅಂಥ ಸಾಲಗಳ ವಸೂಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಅವುಗಳ ವಸೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದಲ್ಲದೆ, ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ತಕಾಬಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕು.

ತಾವು ಹೀಗೆ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಜನರು ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಕಸಬಿನಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತಾಪ್ತಿ ಕಸಬಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ

ಬೇಕಾಗಿದ್ದ ದನಕರುಗಳೂ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯದ ಉಪಕರಣಗಳೂ ಎಲ್ಲವೂ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಅವರು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಹಣವಿರಬೇಕು. ಹಣವಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ರೈತನಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಸಹಾಯ ನೀಡಿದರೆ ಅವರ ಕಸಬನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಕೊಡು ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು.

ಇನ್ನು ಮನೆಗಳು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯಾತ ಜನರಲ್ಲಿಯೂ ಬಡಬಗ್ಗರೂ ಮತ್ತು ಕೂಲಿಗಾರರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ ಜೀವನೋಪಾಯ ನಡೆಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣಕಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಯಾವುದಾದರೂ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ದೊರಕುವಂತೆಯಾದರೂ ಮೊದಲು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೊಂದು ಉಪಕಾರವನ್ನು ತಾವು ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ನದಿಗಳ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದ ಗಡ್ಡೆಗಳ ರೈತರು ಭತ್ತದ ಫಸಲನ್ನಿಡಲು ಬೆಳೆಸಿದ್ದ ಭತ್ತದ ಪೈರಲ್ಯಾ ಪ್ರವಾಹ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಹರಿದು ರೈತರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಭತ್ತದ ಪೈರು ಬೆಳೆಯುಡಲು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರೂ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇರಾಖೆಯವರು ಅದನ್ನೇ ಬೆಳೆ ಇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ರೈತರು ಒಪ್ಪುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಬೀಜದಭತ್ತವನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೇ ಮುಪ್ಪತ್ತಾಗಿ ಯಾದರೂ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಉಪಕಾರಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಾವನ್ನು 10-15 ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ. ರೈತರು ಮಳೆನ್ನೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ರೈತರ ಸ್ಥಿತಿ ಇಂಥ ಕಷ್ಟಕ್ಕೀಡಾಗಿರುವಾಗ ತಾವು ಅವರಿಗೆ ಬತ್ತನೆ ಭತ್ತವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಒದಗಿಸಿ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣ ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕು. 1924 ರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಒಂದಾ ವರ್ತಿ ಹೀಗೆಯೇ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದು ಜನರಿಗೆ ತುಂಬ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳುಂಟಾದುವೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಆಗಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವರೀತಿ ಪರಿಹಾರನೀಡಿದರೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಇದೇ ರೀತಿ ಆದರೂ ಆಗ ಬಹುದು. ಇಂಥ ತೊಂದರೆಗಳು ಪುನಃ ಆಗದಿರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇರೆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರಲು ಸಾಧ್ಯ? ನಾವು ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನಮಗೂ ಆ ಕಷ್ಟಗಳು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದ್ದುವು. ಅದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿವಸ ಅವರಿಗೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ನೆರಳು ಮತ್ತು ಊಟಕ್ಕೆ ಅನ್ನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ದವಸಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಹುಕಾರರು ಅವರಿಗೆ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏನಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದಲೇ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯಬೇಕು.

ಅನೇಕ ಕಡೆ ಹುಲ್ಲಿನ ಮೆದಗಳೂ ಸಹ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಿವೆ. ದನಗಳ ಮೇವಿಗೂ ಸಹ ಬಹಳ ಅಭಾವ ಬಂದಿದೆ. ಅವು ಮೂಕಪ್ರಾಣಿಗಳು. ಹುಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾಕಬಹುದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹುಲ್ಲಿನ ಸಹಾಯ ಸಹ ನೀಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ಯಾವ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೋ ಆ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳ ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಲ ಗೋವಿಂದರದ್ಡಿ (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ).— ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿರುವುದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ. ಅಲ್ಲಿ ನೊಂದು ಕಷ್ಟಕ್ಕೀಡಾಗಿರತಕ್ಕವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಬಹಳ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿದೆ. ಆದರೆ ಅಂಥ ಅಪಾಯಗಳಿಗೀಡಾಗದಂತೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆ ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡಲ್ಪಡಬೇಕು ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ತುಂಬ ಕೋಪವಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಏನು, ಮಳೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವಂತರೇ!

ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಲ ಗೋವಿಂದರದ್ಡಿ.— ಹಾಗಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಪರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಲ್ಪಡುವೆಂದೂ, ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ಭಾರಿ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಿಂಟಾಗದಂತೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರವಾಹ ಬರುತ್ತದೆಂಬ ಅಂಶ ಅಲ್ಲದವರಿಗೆ ಎಂದರೆ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಯಾದ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಚೆನ್ನಾ ಮತ್ತು ಜವಾನಿ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದರು; ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆರೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಸಾಮಾನುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಅಂಥ ಪ್ರಾಣಪಾಯಗಳಾಗಲ ಅಥವಾ ಸಾಮಾನುಗಳ ನಷ್ಟವಾಗಲ ಆಗಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿಯು ಒಂದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ನದಿ. ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ನದಿಗಳಿಗೆ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ. ಆ ಪೈಕಿ ಒಂದನೆಯ ಕಾರಣ, ಹೀಗೆ ದೊಡ್ಡ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ಅಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ತಡೆದು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನೊದಗಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಅಂಥ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರವಾಹಗಳು ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ಕಡೆ ರೈತರಿಗೂ ಮತ್ತು ಜನಗಳಿಗೂ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳೂ ಮತ್ತು ಬೆರೆಬಾಳತಕ್ಕ ಸಾಮಾನುಗಳ ಲುಕ್ಮಾನೂ ಆಗದಿರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಹೀಗೆ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಆ ಕಾವೇರಿ ನದಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರೂ, ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರವಾಹ ಆ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಂದಿತು? ಹಾಗೆ ಬರುವ ಸಂದರ್ಭವಿದ್ದರೂ, ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಕಾವಲಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ಅವರೇಕೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆಕೊಡಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ? ಕೊಡಗಿ ನಲ್ಲರತಕ್ಕ ಹವಾಮಾನ (Weather) ಹೇಗಿತ್ತೆಂಬ

(ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಲಾ ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿ.)

ಅಂತ 6 ಘಂಟೆಗಳಿಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಕಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಬಸಂತೋಷವೇನೋ ಇತ್ತು, ಕನ್ನಂಪಾದಿ ಕೆರೆಗೆ ನೀರು ಬರುತ್ತಿದ್ದುದು ಒಂದು ಸಂತೋಷವೇ ಹೌದು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ವಿವೇಚನೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಷ್ಟು ನೀರು ಬರುತ್ತಿದೆ, ಎಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಬಿಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡದೆ, ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ 100-110 ಅಡಿ ನೀರು ಇದ್ದಾಗಲೂ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ನೀರು 1 ಲಕ್ಷ 25 ಸಾವಿರ ಕ್ಯೂಸೆಕ್ಸ್ ಇದ್ದಾಗಲೂ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಡೆದು, ಕಟ್ಟ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಪ್ರವಾಹ ಹೆಚ್ಚಾದ ನಂತರ ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು 1 ಲಕ್ಷ 25 ಸಾವಿರ ಕ್ಯೂಸೆಕ್ಸ್ ನೀರಿಗೆ ಪಾಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬಿಡದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಆ ನೀರಿನ ಪ್ರವಾಹ ವೆಲ್ಲೆನ್ನಿ ಬ್ರಿಡ್ಜಿನಮೇಲೆ ಹರಿದುಹೋಗಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಇಂಥ ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ 123 ಅಡಿಗೆ ಏರಿತು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ನೀರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದಾವರ್ತಿಗೇ ಫ್ಲಾಟ್ಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಈ ಘೋರ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಛಾಪು ಏನಿದೆಯೆಂದರೆ:—ಆ ಕನ್ನಂಬಾದಿ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹವಾಮಾನದ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಮಳೆಬರಬಹುದು, ನೀರನ್ನು ಬರಬಹುದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಮುಂಜಾಗ ತೆರಾಕುಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದು ನೀರನ್ನು ಆಚೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಈ ಅನಾಹುತವೇ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲದವರ ಇತರ ಅಪಾಯವೆನಿಸಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಪಾಯವೇ ಇಷ್ಟಕ್ಕಲ್ಲ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಯೆಂದೂ, ಅವರು ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ನಾವು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಒಂದು ಅಡ್ಡ್ ರೋಮ್‌ಗೆ ಮೋಡನ್ನಾಗಿ ತಂದು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯೋಜನವಾದಂತೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರು ಯಾರು ತಪ್ಪು ತಪ್ಪು ರಿಪಾರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಕಂಡುಹಿಡಿದು, ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಾಗ ಅದರಿಂದ ಅಪಾಯಗಳಾಗದಿರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈಗ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರತಕ್ಕವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಇದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—So, punishment is more important than seeking relief. (Laughter.)

Sri MULKA GOVINDA REDDY.—So that such things won't occur again. We always believe in the award of deterrent punishment. You know in course of time deterrent punishment would have some effect on the people.

Sri J. MOHAMED IMAM.—You did not divert some rain to Chitaldrug?

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narsipur).—Mr. Speaker, I beg to place before this House a graphic description of what damages the floods have caused to the property in T.-Narsipur Taluk. I represent T.-Narsipur Taluk wherein we have two rivers; one is Kapila and the other is Cauvery. The people of T.-Narsipur Taluk are subjected to the floods of these two rivers flowing together. I was present all along from the 6th to the 9th and even much earlier. The floods in these two rivers began to flow from the 6th and by the 7th the communications from T.-Narsipur town to every other part of the Taluk and to Chamarajangar, Kollegal, Mysore and Sivasamudram were cut off; all the roads were flooded. We could not go anywhere and the telegraphic communication was completely cut off and the telephone wires were submerged. In spite of the fact that we have two bridges, one for Cauvery and the other for Kapini, we could not use these two bridges because between these two bridges we have a dip and the floods of these two rivers entered into the ditch and made these bridges unusable. The telephone wires were submerged in the floods of the Cauveri and Kapini so much so that we could not communicate with the outside world on the 7th and 8th. You can very well picture what type of relief we could have extended to people living on the other banks of the rivers. We were ourselves surrounded with water and we had no communication with the outside world. You can very well imagine what would be the condition of the people living on the banks of the rivers Cauvery and Kapini. They were absolutely helpless. We could not rush any foodstuffs or anything to those people because we had no boats, no bridges, so much so that we were empty-handed. But with all that, with the greatest possible risk, no doubt the officials and other

interested parties and myself, the Revenue Sub-Divisional Officer and others were there ; we took hold of the boats that were available and with great risk we put them into use and extended what little relief we could do to the helpless people in T.-Narsipur. The people were living actually on the terrace of the temple. Just because the administration had not the necessary boats or anything at their command, they could not go and see what happened to the people living in the villages all along the banks of Cauvery and Kapini. We only got the information after the floods subsided, that is, three days later. I believe the people themselves acted and helped themselves ; they had the commonsense and calmness to act. That is because T.-Narsipur suffered such floods in the year 1911, in the year 1924, in the year 1950 and once again now in 1953. The point is, have we learnt any lesson from these floods, what is it we could have done ; having known what damages these floods would cause, what is the reaction on the part of the Government ? The funniest part of it is, knowing full well that public institutions like the Taluk Office and the Sub-Registry Office situated in T.-Narsipur town would receive water and there would be flood water upto a depth of 4 to 5 feet inside those buildings, extensions are being made to the existing office buildings very recently and at a cost of nearly twenty to thirty thousand rupees. Why I had to introduce that item now, being conscious of the objections raised by my friend, is, the Government could have saved that money and rebuilt the whole lot in a higher region so that there would have been a permanent arrangement instead of a hotch-potch arrangement. We could permanently shift all these villages that would be affected by floods to higher regions. We have been subjected to these hardships all along and we have borne it calmly and suffered the damage it has caused now.

After the floods subsided, on an examination of the whole issue, I classify the damage into three categories. (i) The damage the floods caused to the wet land on the banks of the rivers ; (ii) the damage that the floods caused to the standing crops of jola on the dry lands ; and (iii) the damage the floods caused to the residential buildings in the low lying areas and other areas. My own estimate is this. All these three categories put together have resulted in a total loss of Rs. 2 lakhs in T.-Narsipur Taluk alone. My analysis is as follows : In the wet lands on the banks of these rivers, the seed plots have received either a deposit of sand by the floods of river Cauvery or will have been washed away on account of the velocity of the running water. Such damage has been caused in about 2,000 acres on the banks of rivers Cauvery and Kapini. More than that, most of the wet lands situated in the borders have been rendered uneven because those level surface have been pitted by the overflow of water and its velocity ; it has scoured a certain area ; it has rendered the land unfit for wet cultivation immediately. That loss is very serious and such loss has happened to about 2,000 acres in the entire taluk.

The second issue is, the damage the floods have caused to the standing dry crops of jola. There are certain areas in T.-Narsipur taluk wherein jola is grown in low-lying areas like the tank-Atchkats and other parts. Because of the floods water has flowed into those lands and can never be drained so much so that the standing crops get automatically destroyed and in about 200 acres of dry land the standing crop of jola will be a total loss to us. It is a national loss.

(iii) About the buildings. Several houses in the village of Kendanakoppalu on the other bank of Cauveri, T.-Narsipur town, Mole, Acharaiyanahundi, Kukkur, Sosale, Talkad, Holasalu and Malangi have collapsed. In those parts which I visited,

(Sri S. SRINIVASA IYENGAR.)

the mud houses have collapsed. Roofing materials in certain houses are intact, but certain other houses have been washed away and rebuilding becomes a problem. Most of the owners of these houses are absolutely poor and they can ill-afford to rebuild their houses at their own cost. Now the question comes in, whether it would be advisable to allow them to rebuild in the same place where the buildings existed. Suppose it is done; it is quite probable that the place may be subjected to floods once again. I had already a forecast that there would be floods again in the third week of this month. We did take early precaution to evacuate all these people in the flood-stricken areas and they have evacuated to several places and so much so, there has been no loss of life. The Chief Minister, the Home Minister, the Education Minister and the Local Self-Government Minister were pleased to come to T.-Narsipur and I had taken them round the whole area. They had a fine picturesque view of the beautiful river about two miles in length and they saw the damages caused and they were pleased to offer immediate relief then and there. They addressed a gathering of so many hundreds of people. They saw personally the hardships that these people had suffered. As regards the buildings I was just discussing, it would not be advisable to rebuild the houses in the place where they stand. In that case, the shifting of these buildings is absolutely essential and it means money. It should be done at any cost. So far as T.-Narsipur town is concerned, the Chief Minister was pleased to give a grant of Rs. 10,000 to the Municipal Council and the Municipal Council will add another Rs. 5,000 or Rs. 10,000 to that fund and they will rebuild a new colony and give houses to those people affected by floods either free of cost or at a reasonable price and take into their possession the existing buildings. That area will be levelled up and we

will watch floods in future years as mere spectators. In villages the shifting is absolutely essential. The immediate relief the Government will have to extend to give such relief to those people to resettle in the higher region, would be in the order of Rs. 2 lakhs; it would be insufficient to shift them higher up, to build houses and make them live in there. The assistance must be quick because at the present moment they are living under the trees; either in the patronage of well-to-do people . . . (Sri K. Puttaswamy: like the Hon'ble Member) I am not well-to-do. God has given me enough to eat. So the relief must be very quick and the relief should not be in the nature of cash grants; it should be in the nature of permanent relief of acquiring lands straight-away, under sec. 17 for laying out sites and building houses and making them live there. I have bitter experience of cash grants. It is very unfortunate that those that owned sites in the extensions, as a result of 1911 floods, have not built their houses even to-day. So that mistake should not be repeated. The Government should take action to see that they build houses or make arrangements to see that permanent relief is rendered so that they get houses in the higher region.

As regards wet lands, not all seed plots have been washed away. There are some wherein deposits of sand have come in. Supply of seed-paddy must be rushed at once; otherwise our harvest would be late. Once the harvest is late, distress conditions will prevail. There will be drain in the Government stock and the people will be without food in T.-Narsipur Taluk for a little longer time. Even in respect of wet holdings, there are people who hold half an acre; there are people who have less than three acres, less than five acres and so on. All these people are not in a position to invest on seed paddy and buy it. Even if you supply within 24 hours, it would be another 24 days before

they would be in a position to level up the land; that means, the entire harvest would be delayed by one or two months. T.-Narsipur which is called the granary of paddy in Mysore District, will be harvesting paddy in the month of March, not earlier than that, because all these things have to be attended to. The land that is rendered uneven should be brought up to level. The people are not in a position to level it up. The Government should extend immediate relief. The extent to which the damage has been caused must be assessed at once by an impartial judge. Let him go on tour and look at the spot, and cash grants or relief must be extended so far as the leveling up of the land is concerned.

So far as the jola harvest is concerned, those that lost jola must be compensated with jola alone, because they can only sow jola in the coming season; it will be another 12 months before they raise any crop. Their land is rendered unfit because of the continued stay of water to the extent of 5 feet. Even to-day water is entirely covering the crop and it looks like a huge lake and it takes about 15 days to drain the water away.

Therefore, I submit that in the present circumstances, T.-Narsipur Taluk should be extended relief to the tune of nearly Rs. 5 lakhs (*A Voice : Oh !*) for the categories I have suggested and if any Hon'ble Member feels that I have exaggerated things, I offer to take him to the area at my cost and request him to tour round the area and to assess the damage and if he agrees, to double the grant.

4-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಂಗಣ್ಣ (ನಂಜನಗೂಡು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಯಾವ ಪ್ರದೇಶ ಹೊಳೆಯ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ತೊಂದರೆ ಗೀಡಾಗಿಲ್ಲವೋ ಆ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ವಿತ್ರ ರಿಬ್ಬರೂ ಈ ಅವಸರದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಆಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಉಪಟಲ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಆಗುವುದು ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ. 1924 ರಿಂದಲೇ

ಚೆಗೆ ವಾತ್ಸ ಈ ವರ್ಷ ಇದರ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ದೈವಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ, ಇದರ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತಡೆಯುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದು ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಕೋಪ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಬೇರೆಯೂ ತಡೆದಿಲ್ಲವೆಂದು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಇಂಥ ಪ್ರವಾಹದ ಅನಾಹುತವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದಾಮೋದರ್ ವ್ಯಾಲಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನದಿಯಿಂದಾಗುವ ಅನಾಹುತವನ್ನು ತಡೆದು ಆ ನದಿನ ಉಪಗೋಗವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೇ ಇದರ ಉದ್ದೇಶ. ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಚೆನೆಸ್ಸಿವ್ಯಾಲಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಆಲ್ಲಿನ ನದಿಯು ಪ್ರವಾಹ ಏನು ಉಪಟಲವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತೋ ಆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಕೋಪದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ತಡೆದು ಜನರಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಅಣೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಬಹುದಾದರೂ, 'ಹಣದ ಅಭಾವ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನೂ ಕಾವೇರಿ ವ್ಯಾಲಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ' ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗ ತುಂಗಭದ್ರಾನದಿಯೂ ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. 38 ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಪ್ರವಾಹಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ತುಂಗಭದ್ರಾನದಿಯಿಂದ 1924ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಿಂದ ಮೈಸೂರು, ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅನಾಹುತವಾಗಬಹುದೋ ಏನೋ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ದೈವದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಾವು ಅನುಭವಿಸಬೇಕೇ, ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲು ನಾನು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಅಪಜ್ಞೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಬೇರೊಂದು ಇದೇ ಸ್ವಭಾವದ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟೆ.

ಆರನೆಯ ತಾರೀಖು ಏಳೂವರೆ ಗಂಟೆಯಿಂದ ಏಳನೆಯ ತಾರೀಖು ಕಪಿಲಾ ನದಿ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದು ಉಕ್ಕಿ ಕಡಮೆಯಾದವೇರೆ ಕಾವೇರಿ ಪ್ರವಾಹ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಎರಡು ನದಿಗಳ ಪ್ರವಾಹವೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಪಿಲಾನದಿ ಪ್ರವಾಹ ಮಗಿದಮೇಲೆ ಕಾವೇರಿ ಪ್ರವಾಹ ಬಂತು. ಹೀಗೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಬಂದು ರೀತಿ ವಕ್ರದೃಷ್ಟಿ ಬೀರಿದರೂ ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿತು. 'ವೆದರ್' ಪೋರಕ್ಯಾಸ್ಸ್ 'ನ ಪ್ರಕಾರ 27-28 ನೆಯ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಭಾರಿ ಮಳೆ ಯಾಗಬಹುದೆಂಬ ಸೂಚನೆಯಿದೆ. ಆರು ಏಳನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಏನು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇದೆ. ಏಳನೆಯ ತಾರೀಖು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಅಜಮಾ ಯಿಷಿ ಮಾಡಿದರು. ಚಿತ್ರದ ಮುಂದೆ ಸೂಮಾರಿ ನೂರು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ನೀರಿನಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದು ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿದೆ. ಸುಮಾರು ಸಾವಿರ ಪೌಡ ಮೇಲೆ ದವಸ ಹಾಳಾಗಿದೆ. ಬತ್ತ ಬತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಸುಮಾರು ನೂರು ಇನ್ನೂರು ಪೌಡದಷ್ಟು ಹೋಗಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಂಗಣ್ಣ)

ಎರಡು ಮೂರು ಅಂಗುಲದ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತನೆ ಹೆಚ್ಚಿರು ಎದ್ದಿದ್ದವು. ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಅದೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಪ್ರವಾಹ ಹರಿದು ಮೆಕ್ಕಲು ಮಣ್ಣು ಹರಡಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಬೆಳೆ ಹೆಸರು, ಡಕರೇಕಾಯಿ, ಹಲಸಂದ ಮುಂತಾದವು.

ಇದಲ್ಲದೆ, ನಾನು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕು ಉಪ್ಪಲಗರಹುಂಡಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರೇ ತಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿದರು. ಆರು ಏಳನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ಮಧ್ಯೆ ರಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಸುಮಾರು ಎರಡು ಅಳು ಎತ್ತರ ಕಟ್ಟಿಕಟ್ಟಿ ಊರಿಗೆ ನೀರು ನುಗ್ಗದೇ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಆ ಊರು ಜಲಮಯವಾದ ಕಟ್ಟಿ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರು ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಜನರು. ಅದರೂ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡಿದರು. ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಧನಸ್ತನಾಸ್ತ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಕಪಿರಾನದಿಯ ದಡದಲ್ಲರುವ ಮುಳ್ಳೂರುಗ್ರಾಮ, ಹೊರಲವಾಡಿ, ನಗರ, ತಾಯೂರು ಮುಂತಾದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಸುಮಾರು 45 ಸಹಸ್ರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ನಂಜನಗೂಡು ಟೌನಿನಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ನಷ್ಟವನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 2-3 ಮನೆಗಳು ನೆಲಸಮವಾಗಿವೆ. ಈ ಸಮಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿತ್ರರು 'ಅಲ್ಲಿನ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಹಣವೆಂತರ ಮನೆಗಳಿರಬಹುದು, ಅಂಥವರಿಗೇಕೆ ಸಹಾಯ, ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು, ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಷ್ಟವೇನೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಮುನಿಸಿಪಾಲ್ಟಿಯ ವರೆಗೆ ಅಸೆಸ್ ಮಾಡಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯ ಪ್ರತಿ ನನ್ನಲ್ಲಿದೆ, ಅದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂಭತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಈ ಒಂಭತ್ತು ಸಾವಿರ ನಷ್ಟದಲ್ಲೇ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಒಂಭತ್ತು ಸಾವಿರ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ!

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಂಗಣ್ಣ.—ಇದು ಬರಿಯ ಮನೆಗಳ ನಷ್ಟದ ಅಂದಾಜು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗಳ ನಷ್ಟ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಟೌನಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮನೆಗಳು ಕುಸಿದುಬಿದ್ದು ಒಂಭತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿನಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ನಷ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ, ಸುಳ್ಳು ಹೇಳದೆ, ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ (ನಗು!) ಸುಮಾರು 45-50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ ನಾರ್ಕಾರು ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ಉಪ್ಪಲಗರ ಹುಂಡಿ, ಇಮ್ಮೊಳು, ಮುಳ್ಳೂರು, ಕುಳ್ಳಂಕನಹುಂಡಿ, ಹೊರಲವಾಡಿ, ನಗರ, ಸುತ್ತೂರು, ತಾಯೂರು ಮುಂತಾದ ನವೀಕರಣದಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಅದಷ್ಟು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಅವರು ಎತ್ತರವಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಈಗ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯ ಸಹಾಯವೆಂ

ದರೆ, ಈ ಕಛೇರಿಗಾಗಿರುವ ಬಡವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರಕೊಡಬೇಕು. ಯಾವ ಯಾವ ಕಡೆ ಬೀಜವೂ ಬತ್ತ, ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕೊಡಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಕೊಳ್ಳಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಡ ರೈತರಿದ್ದಾರೆ, ತಮ್ಮ ಜಮೀನನ್ನು ತಾವೇ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವ ರೈತರಿದ್ದಾರೆ, ಇವರಿಗೆ ಐದು ಹತ್ತು ಪಲ್ಲ ನಷ್ಟವಾದರೂ ತಡದುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ಆದರೆ 'ಆಬ್ಸೆಂಟ್ ರೈಟರ್ಸ್' ರಾಡ್ಸ್'ಗೆ ಗದ್ದೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ರೈತರಿಗೆ ಈ ಶಕ್ತಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥವರಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ.

ಹಾಗೆ ತಾವು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಬೀಜದ ಭತ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಳೆಯ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳು ಕೊಟ್ಟಿಹೋದ 30 ಸಂಸಾರಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಸ-ಸ್ಥಾನಾಮಳೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹೀಗೆ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆಯೋ ಅವೆಲ್ಲರಿಗೂ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 40-50 ಸಹಸ್ರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅದರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ರಿಯರ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿಸಿ, ಆ ಲಾಕೂನು ಎಷ್ಟಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಮನವಿ. ಅದರ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿಬಂದಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿಮಾಡತಕ್ಕ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಮರ್ಥನೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಶ್ರೀರಂಗಪ್ಪಣ ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿಯಿಂದಲೂ ಸಹ ಜನಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಕಾನಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ, ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಕಾನಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ತಾವು ಮಾಡದೆಯೂ ಮತ್ತು ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ನೀಡದೆಯೂ ಇದ್ದರೆ ತಾವು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯರೋಪ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಕೋಲಾರ-ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮುಂತಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ತಾವು ಹೇಗೆ ಅಪಾರ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿದರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈಗ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ನೊಂದಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಏನೇನು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಕೂಡಲೇ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅಂಥ ಸಹಾಯಗಳನ್ನೇ ರಾ. ತಾವು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಏನೇನು ನಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತೆಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದರೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಸಂಸಾರದ ಸಾಮಾನ್ಯವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೀಗೆ ಪ್ರವಾಹ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಂಟಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನೊದ್ದು ನೀಡಿ, ತನ್ನೂಲಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಕಾರದ ಅಭಾವ ಉಂಟಾಗಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ತಾವು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವರೆಂದೇ ನನ್ನ ಆಶಾಭಾವನೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ತಾವು ಸಹಾಯನೀಡುವ ಜನಗಳ ಪೈಕಿ ತತ್ಕಾಲ ಬಡವರಿಗೂ ಮತ್ತು ನಣ್ಣ ನಣ್ಣ ಬಡ ಸಂಸಾರಗಳಿಗೂ ಉಂಟಾಗಿ

ರುವ ತೊಂದರೆಗಳ ನಿಜಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಅವರಿಗೆ ತಾವು ಸಂಪೂರ್ಣ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ನೀಡಲೇ ಬೇಕಾಗಿಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ನನ್ನ ಅವಸರದ ಠರಾವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Sir, I may state now it is 15 minutes to Five and so, the Government may not have much time to reply.

Mr. SPEAKER.—I will adjust.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಈ ಪ್ರವಾಹದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ಜನಗಳೂ, ಜಾನುವಾರುಗಳೂ ಮತ್ತು ಅಸ್ತಿತ್ವ ಪಾಸ್ತಿಗಳೂ ಆಗಾಧವಾದ ಲುಕ್ಮಾನಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿವಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳು ನಿಜವಿರಬಹುದು. ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿರುವಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗಳಾಗಿರಲಾರವೆಂದು ನನಗಿನಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಪ್ರವಾಹದ ವಿಚಾರವೇನೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಕಪಿನಿ ನದಿಯ ಪ್ರವಾಹದ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಪಶ್ಚಿಮವಾಹಿನಿ ಬಳಿ ಪ್ರವಾಹ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಹವಾರು ಜಮಾನುಗಳು ನೀರು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತಲೇ ಇದ್ದವು. ಈಗ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ನೀರು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಹೈರು 2-3 ಅಂಗುಲವಿದ್ದು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಹೈರೇನೂ ಅಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾವೇರಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರ ಮತ್ತು ಬನ್ನೂರು ಈ ಗ್ರಾಮಗಳ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಜಮೀನುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಒಣಗಿರುವವು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಅಷ್ಟೊಂದು ಅನಾಹುತ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಂಬಲು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. 6 ಮತ್ತು 7 ನೆಯ ತಾರೀಖುಗಳಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರವಾಹ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಮಾಡುವಂಥ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲದೆ 7ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧ್ಯಂತ ವಿಶೇಷ ಮಳೆಬೀಳುವಂಥ ನೂಚನೆಗಳಿದ್ದವು. ಆ ದಿವಸ ಕಾವೇರಿ, ಹೇಮಾವತಿ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮಣತೀರ್ಥ ಈ ನದಿಗಳು ಹರಿದು ಬರುವಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಳೆ ಬಿದ್ದುದರಿಂದ ಆ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹ ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಏರುತ್ತಿದ್ದುಂಟಾದಾಗ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು. 7ನೆಯ ತಾರೀಖು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ 122 ಅಡಿಗಳಿರುತ್ತೊಂದು ಮತ್ತು ಒಂದು ಲಕ್ಷ 64 ಸಾವಿರದ ಕ್ಯೂಸೆಕ್ಸ್ ನೀರು ಬರುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಆ 7ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ವರ್ಗಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಸಂಶಯ ನನಗೆ ತುಂಬ ಇದೆ. ಆ ದಿವಸ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ 122½ ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಏರಿ ಬಂದಾಗಲೂ ಸಾಯಂಕಾಲವಾದರೂ ನೀರನ್ನು ಆಚೆಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡದೆ ಬಂದ ಆ ನೀರಲ್ಲವನ್ನೂ ಶೇಖರ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ನೀರನ್ನು ಏಕಾಂತವಾಗಿ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದು ಕಡೆಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ನೀರನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಂದು

ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ದೂರುಗಳೇನಾದರೂ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಭಯಗ್ರಸ್ತರಾಗಿ ಅವರು ಏಕೆಂದರೆ ಆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಆಚೆಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದಲೇ ನೀರಿನ ಪ್ರವಾಹ ಆ ವೆರ್ಟ್ಸ್ ಬಿದ್ದಿನ ಮೇಲೆ ಹರಿಯಲು ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಬಂಧಿತವಾಗಿಯೂ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲರತಕ್ಕ ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಕಾರಣವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ 1 ಲಕ್ಷ 64 ಸಾವಿರ ಕ್ಯೂಸೆಕ್ಸ್ ನೀರು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಆ ದಿವಸ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 9 ಇಂಚುಗಳಷ್ಟು ಮಳೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದು, ಲಕ್ಷ್ಮಣತೀರ್ಥ, ಹೇಮಾವತಿ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಇತ್ಯಾದಿ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೂ ಇವರೇಕೆ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ 120 ಅಡಿಗಳ ಮೇಲೂ ನೀರನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು! 6ನೆಯ ತಾರೀಖು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳುವಂಥ ಲ್ಲಯೂ ಈ ವಿಚಾರ ಬಂದಿತ್ತು. ಆ ದಿವಸ *Indian Express* ಹೇಳಿರನ್ನಲ್ಲಿ ಏನು ವಿಚಾರ ಬಂದಿತ್ತೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ.

“As a result of heavy rains for the last one week in the catchment area, the water level in Krishnaraja Sagar is rising hour by hour and according to latest reports the level in the reservoir has risen to 118 feet this evening, six feet below the peak level.”

ಹೀಗೆ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ಇನ್ನೂ ಏರುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭವೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಆ ರಿಜರ್ವಾಯರಿನ ನೂಪರಣೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ರೆಸರ್ವ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾತ್ರ ನಾಳೆ ಪ್ರವಾಹ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರಬಹುದು ಎಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಆ ರೆಸರ್ವ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ದೂರನ್ನೂ ಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆಗಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ The authorities are likely to open all the shutters of the reservoir by tomorrow and the water will be released in Cauvery. Safety measures are being taken, etc. ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಅವರು ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಆ ರಿಜರ್ವಾಯರಿನ ಸುರಕ್ಷಾಡಳಿತ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೆ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡದೆ 7ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ವರೆಗೂ ಆ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ 124½ ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಬರುವವರೆಗೂ ತಡೆದು ಬಿಟ್ಟು, ಅನಂತರ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ಇನ್ನೂ ಏರುತ್ತಿರುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಸರ್ಗಳನ್ನೂ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೇ ತೆರೆದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ನದಿಯಲ್ಲಿ 1 ಲಕ್ಷ 64 ಸಾವಿರ ಕ್ಯೂಸೆಕ್ಸ್ ನಷ್ಟು ಪ್ರವಾಹ ಒಂದೇ ಸಮವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದಲೂ ಈ ಪ್ರವಾಹಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಇಷ್ಟೊಂದು ಅವಾರ ನಷ್ಟಗಳಿಗೂ ಕಾರಣವಾಯಿತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ನೀರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೊರಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಪುನಃ 9ನೆಯ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಅವರು ಅಷ್ಟು ಭಾರೀ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಆಚೆಗೆ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.)

ಬಡದ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪುನಃ 9ನೆಯ ತಾರೀಖು ನೀರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇರಣಿ ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುತ್ತಿರಲ್ಲ. 9ನೆಯ ತಾರೀಖು ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಪಾತ್ರದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕಲ್ಲುಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವು. ಹೀಗೆ ಅವರು ಅಪಾರವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಬಡದೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಆ ವೆಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬಿದ್ದಿನ ಮೇಲೆ 2-3 ಅಡಿ ಗಳಷ್ಟು ನೀರು ಹರಿಯಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಆ ನೀರಿನ ಪ್ರವಾಹದ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಒಂದು ದೇವ ಸ್ಥಾನ ಸಹ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ರಸ್ತೆ ಸಂಚಾರ ಸಹ ನಿಂತು ಹೋಗಿತ್ತು. 9ನೆಯ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಆ ಪ್ರವಾಹ ಇಳಿದು ಹೋಗಿತ್ತು. ಅಷ್ಟೊಂದು ಅಗಾಧವಾದ ನೀರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆ 7ನೆಯ ತಾರೀಖು ರಾತ್ರಿ ಒಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಆಚೆಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಕೃಷ್ಣ ರಾಜಸಾಗರದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟವನ್ನು 124 ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವಂತಹ ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕೂಡ ಬರುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಇಂಥ ಮೊದ್ದು ದೊಡ್ಡ ಜಲಾಶಯ ಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಇಂಥ ಹಾವಳಿ ಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಎಂಬುದು ಅನೇಕರಿಗೆ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಇಂಥಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮನ ಗಂಡಾದ ಗೂ ಅವರು ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಿದ್ದರೇ ಅಲ್ಲದೆ ನೀರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳು ತಮ್ಮ ಮನತೆಗೆದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ತಡೆ ದಿದ್ದು ಈ ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. 7ನೆಯ ತಾರೀಖು ಅವರು ಅಲ್ಲಿ 124 ಅಡಿ ನೀರು ಬಂದಮೇಲೆ, 124 ಅಡಿ ನೀರನ್ನೂ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಮೇಲಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ನೀರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ನೀರನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದಲೇ 9ನೆಯ ತಾರೀಖು ಪುನಃ ನೀರನ್ನು impound ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಂತು. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಗಿ ಇಂಥ ಪ್ರವಾಹ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಬೇಕು. ಜುಲೈ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರವಾಹ ಬರುತ್ತದೆ; ಮತ್ತೆ ಉಪಶಾಸದ ಹೊಳೆ ಎಂದು ಬೇರೆ ಬರುತ್ತದೆ.

Sri L. SIDDAPPA (Channagiri).—He started saying, that the version given on this side is a very exaggerated one. Now he gives a very fearful account.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ಅಲ್ಲೇನೂ ಅಂಥ ಹಾವಳಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದೇ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಆಗಿರುವ ಸತ್ಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಿತ್ತು ಎಂಬುದೇ ನನ್ನ ಈಗಿನ ವಾದ. 7ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದಿದ್ದುದು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದೂರದರ್ಶಿತ್ವದಿಂದ ವರ್ತಿಸದಿದ್ದುದು, ತಾವು ಶೇಖ ರಣೆ ಮಾಡಿದ ನೀರನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಇಷ್ಟೊಂದು ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ಮನೆಗಳು ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ, ಹೊಲ ಗದ್ದೆಗಳಮೇಲೆ ನೀರು ಹರಿದು ಹೆಚ್ಚು ನಷ್ಟವಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಕಾರಣ ವಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ, ಕಪಿನಿ ನದಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತು. ಕಪಿನಿ ನದಿಯ ಇಕ್ಕಲಿಗಳಲ್ಲೂ ಇರುವ

ಜಮೀನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಜಮೀನು; ಯಾವ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದರೂ ಅವುಗಳಮೇಲೆ ನೀರು ಹರಿದೇ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ೬. ನರಸೀಪುರದಲ್ಲಿ ಗದ್ದೆಗಳು ನೀರಿ ನಿಂದ ಮುಳುಗಿಹೋದುವೆನ್ನುವುದೇನು ಹೆಚ್ಚಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಿಂಗಣ್ಣ.—ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು, 1924ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈವರೆಗೆ ಎಂದೂ ಈ ಮಟ್ಟಿನ ಹೊಳೆ ಬಂದು ಇಷ್ಟೊಂದು ಜಮೀನು ಮುಳುಗದೆ ಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಅವರು ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡದೆ, ತಿಳಿಯದೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾನು ವಿಷಾದಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಅಷ್ಟೊಂದು ಹೊಳೆ ಬರ ದಿರಬಹುದು. ಅಂತೂ, ಯಾವ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊಳೆ ಬಂದರೂ ಅಲ್ಲಿನ ಜಮೀನುಗಳು ಮುಳುಗಿಹೋಗುತ್ತವೆಂಬುದು ನಿಜ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಪ್ಪಿನಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದನ್ನು ಈಗ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಹಿಂದೆ ಕೃಷ್ಣ ರಾಜಸಾಗರವನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಎಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಕಪಿನಿ ನದಿಗೂ ಒಂದು ಜಲಾಶಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಅಂದಾಜನ್ನು ಕೂಡ ತಯಾರುಮಾಡಿ ದ್ದರು; ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಕಪಿನಿ ನದಿಗೆ ಒಂದು ಜಲಾಶಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ, ಕಪಿನಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಇದ ರಿಂದ ಕಪಿನಿ ನದಿಯ ಇಕ್ಕಲಿಗಳ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಕೃಷ್ಣ ರಾಜಸಾಗರದಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಸ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಅವ ಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈಗಲೂ ಮಳೆವೃಷ್ಟಿಯ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ನಾಶೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಬುಟ್ಟಿ ಫಸಲೂ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ತರಿ ಫಸಲೂ ಇಲ್ಲದಹಾಗಾಗಿದೆ. ನಾರಗಳಿಗೆ ನಾವು ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದ್ದ ರಿಂದ, ಈ ರೀತಿ ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿ ಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಪಿನಿ ಜಲಾಶಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಶಿವನ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಅದರ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಕೃಷ್ಣ ರಾಜಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಶೇಖರಿಸಿದ ನೀರನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಕಪಿನಿ ಜಲಾಶಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬೇಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಮನೆಯ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿರುವ ನಷ್ಟಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಶ್ರೀರಂಗ ಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಫೆಂಟ್‌ರಾಕ್ಸ್ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ನಷ್ಟ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಎಂತಲೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಪಾಂಡವಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಯೆಣ್ಣೆ ಹೊಳೆ ಕೊಚ್ಚಲಿನಲ್ಲಿ 2-3 ಮನೆಗಳು ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಗ್ರ ಹಾರದ ಹತ್ತಿರ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮನೆ ಹೋಗಿದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನದಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡುವ ರೈತರು ಈ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಆತಂಕವನ್ನು ಅರಿತೆ ಅವರು ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡು ತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ, ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಣ್ಣನವರು ಮಲ್ಲನ ಮೂರೆಯಲ್ಲಿ ಕಪಿನಿ ಹೊಳೆಯ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲೇನೂ ಅನಾಹುತವಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ

ಕಪಿ ನದಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಮೀನುಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರವಾಹ ಹರಿದಾಗ ರೈತರೇನೂ ಅಷ್ಟೊಂದು ವ್ಯಥೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಅವರು ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಿರ್ದೋಷತಾರಿಂದಲೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಒಂದುಸಾರಿ ಹೊಳೆ ಹರಿದರೆ, ನೀರಿನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮೆಕ್ಕಲು ಮಣ್ಣು ಬಂದು ಮುಂದೆ ಆ ಜಮೀನಿಗೆ 10 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇನ್ನೇನೂ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಅಷ್ಟು ಫಲವತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾನು ಹೇಳಿದ ಈ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು, ಕೃಷ್ಣ ರಾಜಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಮನಗಂಡು ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದರೇ ಎಂಬುದು. ಇನ್ನೊಂದು, ಕಪಿ ಜಲಾಶಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡುವುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು. ಈಗ ಮೆ.ಸೂರು ಬೆಂಗಳೂರು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಕಡಿಮೆಗೊಂಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬಾಗ್ರತೆ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

(The Chief Minister Rose.)

ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಕ ಗೋವಿಂದರಾಜ್ — A point of order, Sir; ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 4 ಗಂಟೆಗೆ ಪರಿವಾಗಿ 6 ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಅದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಬಹುದೆಂದಿದೆ. ಅದರಂತೆ ತಾವು ನಮಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

(The Chief Minister Rose.)

Mr. SPEAKER.—The rules are clear. Please refer Nos. 45, 46, 47 and so on. The debate will last for two hours if the House so desires. There can be no dispute, no two opinions about it, but it is left to the Speaker also according to rule 150 to give chances to such of the members as desire to speak in preference to others. The Hon'ble Chief Minister has some other urgent work. I give him first preference. If others want to take part in the debate, they are at liberty to do so, but the debate can last for two hours only, i.e., up to ten minutes to 6—we commenced at 10 minutes to four.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).— ಸ್ವಾಮಾ, ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಮತ್ತು ಅದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಈ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಪರಿಹಾರಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ, ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಷ್ಟ ಮತ್ತು ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ವಿವರಣೆಮಾಡುವಾಗ ತೊಕಮಾಡಿ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳು ಇಷ್ಟೇ ಆಗಿವೆಯೆಂದು

ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಅವರವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಆದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಅಷ್ಟೇ.

Mr. SPEAKER.—Sri Linganna says '48,000 Rs.'; not even Rs. 50,000.

Sri R. CHANNIGARAMIAH (Koratagere—Madhugiri—Scheduled Castes).—But he forgot to mention annas.

Sri L. SIDDAPPA.—He did not say 48 lakhs.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಪ್ರವಾಹ ಬಂದ ದ್ದೇನೋ ನಿಜ. ಪ್ರವಾಹ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಂಕೋಪವೇ ಉಂಟಾಗಿದೆಯೆಂಬದನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಈ ದಿವಸ ಯಾರು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ರವರ ರಿಲೀಫ್ ಫಂಡಿನಿಂದ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ದೆಶೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ನಷ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಈ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಯನ್ನು ಅತಿವೃಷ್ಟಿ ದೆಶೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಕಷ್ಟಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ದೇವರು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾನಲ್ಲ ಎಂಬುದೇ ನನಗೊಂದು ಸಂತೋಷ.

ನಾನು ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳೊಡನೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಕ್ಕೊಳಗಾಗಿದ್ದವರ ಮುಖದ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಈ ಪ್ರವಾಹದ ದೆಶೆಯಿಂದ ಸಂತೋಷ, ಸಮಾಧಾನಗಳೇ ಕಾಣಬರುತ್ತಿದ್ದವು.

5 P.M.

ಅಲ್ಲ ನಾನು ಜನಗಳಮಧ್ಯೆ ನಿಂತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, ಅವರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಉತ್ತರಗಳಿಂದ ಒಂದಂಶ ವ್ಯಕ್ತಪಟ್ಟಿತು. ಅಷ್ಟು ಪ್ರವಾಹ ಬಂದು ತಮಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೂ ಒಟ್ಟು ದೇಶಕ್ಕೇ ಒಂದು ಸುಭಿಕ್ಷದೇಶ ಉಂಟಾಗಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಾಧಾನ ತೋರಿತು. ಇದು ಅವರ ಉದಾರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಕೂಡ, ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೇ ಸುಭಿಕ್ಷವಾದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ತಮಗೆ ಕಿಂಚಿತ್ ಕಷ್ಟವಾದರೂ ದೇಶಕ್ಕೇ ಒಳ್ಳೆಯದಾಯಿತಲ್ಲ ಎಂದು ಸಮಾಧಾನಪಡುವ ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಅವರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಗಳಾದ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಮತ್ತು ಲಿಂಗಣ್ಣನವರು ವಿವರಿಸಿರುವ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳು ಆಗಿವೆ. ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಗಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನೂ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಇಷ್ಟೇ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಿಗಳ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಉಕ್ತೇಷಿಸಾಡಿ ಇಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. ಆದರೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬೇರೊಬ್ಬರು ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡುವುದು ಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಹಾಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರ ನಿಟ್ಟಿಂದಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಆ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.)

ಬರ್ಚನ್‌ನೇ ನೋಡ ಜನರಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನೂ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮುಖಂಡರೂ, ನಾನೇ ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಹಾಗೆ, ಅಪ್ರಾರ್ಥಿತರಾಗಿ, ತಾವಾಗಿಯೇ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಜನರ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲು ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ದುಡಿಯುತ್ತಾ ತಾವು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮುಖಂಡರಿಗೂ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ವರ್ಷವೇಕಾ ಗಿದೆ.

ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯ ವಿಷಯ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳು ಕಸಿವು ಬಿದ್ದಿವೆಯೋ ಆ ಜನರಿಗೆ ಏನು ಪರಿಹಾರವ ನ್ನೂ ದಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದು. ನಾನೇ ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ, ನಂಜನಗೂಡು ಟೌನ್ ಮತ್ತು ಟಿ.ನರಸೀಪುರ ಟೌನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳು ಕಸಿವು ಬಿದ್ದಿವೆ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರವರು ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಸಿ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲೂ, ಪಟ್ಟಣಗಳು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಟಿ.ನರಸೀಪುರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಹೊಳೆಗಳು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಸೇರುವುದರಿಂದ, ಹೆಚ್ಚು ನಷ್ಟವಾಗುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮನಗಾಣಬೇಕು. 1924 ರಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದರೆ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿ ತ್ರೇವೇಂದ್ರ ಜನರು ಮನಗಂಡರೂ ಕೂಡ, ಅವರು ಬೇರೆಕಡೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಟಿ.ನರಸೀಪುರದ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಸೆಟ್ಲಿಂಗ್ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಆ ಜನರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ, ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕೆ, ಪ್ರಜಾವರ್ಗದವರು ಏನು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಅಥವಾ ತಪ್ಪು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಮರ್ಥನೆಮಾಡುವ ಗೊಡವೆಗೆ ನಾವು ಈಗ ಹೋಗಿ ಬಾರದು. ಆದರೂ ಈ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿ ಕಸಿವು ಬಿದ್ದಿರುವ ಮನೆಗಳನ್ನು ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದುದು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರದೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಟಿ.ನರಸೀಪುರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದರೆ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮುಳುಗುತ್ತವೆ; ಇಂಥ ಪ್ರದೇಶವೊಂದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡಿಯೇರಿನನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ! ನಾನು ನೋಡಿದಹಾಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಮೂರಡಿ ನೀರು ನಿಂತಿತ್ತು. ಪ್ರವಾಹ ಬಂದರೆ, ನೀರು ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾಡಬಹುದು. ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕೆಳಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ರೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬಾರದು.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಅದಕ್ಕೆ ರೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟವರಾರು?

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Licence was given under the Cinematograph Act. It is not the Municipality which gave the licence.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಈಗರಾದರೂ ಪಾಠ ಕಲಿತು, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಶಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳು ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಕಸಿವು ಬಿದ್ದಿವೆಯೋ ಅಂಥ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ರೈಸೆನ್ಸ್‌ನೂ ಮತ್ತು ಅವಕಾಶವನ್ನೂ ಕೊಡಬಾರದು. ಟಿ.—ನರಸೀಪುರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರೋ ಅದೇ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೆಯೇ ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಸೆಟ್ಲಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಸಹ ಕರಿಸಿ, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಊರನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಇದೇ ರೀತಿ ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಗೂ ಕೂಡ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕಡೆ ಮನೆಗಳು ಕಸಿವು ಬಿದ್ದಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ನಂಜನಗೂಡು ಮತ್ತು ಟಿ.—ನರಸೀಪುರದ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಸೂಚನೆಯಿದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ, ಪವಿತ್ರವಾದ ನದಿಗಳಿರುವ ಕಡೆ ಬಚ್ಚಲು ನೀರುಹೋಗಿ ನದಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹಳ ವ್ಯಸನಕರವಾದ ಸಂಗತಿಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಎಲ್ಲ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಮನೆಗಳು ಕಸಿವು ಬೀಳುತ್ತವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಲು ನೀರಿನಿಂದ 'ಸ್ಯೂಯೇಜ್ ಫಾರಂ' ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೂ ಆದಾಯ ಬರಲು ವಾರ್ಗವಾಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲದೆ, ನದಿಯ ನೀರು ಕಡುವ ಪಂಪ್ಪಿಯೂ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ನಿಯೋಜಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಯಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಅವರು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—We have already done it. We have provided for a septic tank.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಗದ್ದೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಸಿರಾನದಿ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದರೆ ಮಕ್ಕಳುಮಣ್ಣು ಬರುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದ ಭೂಮಿ ಫಲವತ್ತಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಕಾವೇರಿನದಿ ಮರಳು ತರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹದ ದೆಶೆಯಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಗ್ರಾಮಗಳು ಮುಳುಗಿ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಬತ್ತನೆ ಬತ್ತವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆ ಆ ದಿವಸವೇ ಹೊರಟಿದೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮನೆನ್ನು ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲಿ ಭೂಮಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲಿ ಎಲ್ಲ ಮಾಲೀಕರೂ ಬಡವರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲಸ್ಥರೂ ಸಾಹುಕಾರರೂ ಇರಬಹುದು. ಇವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಿಜವಾಗಿ ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ಸಹಾಯ ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯ, ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬಹುದು ಈ ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೂ ರೀಲ್‌ಫ್ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ, ತಿಳಿವಳಿಕೆ

ಮಾಡಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿವಾದಾಸಪದವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಇಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದರು. ನಾನು ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರಕ್ಕೆ ಹೋದ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿನ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದುದೂ ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೊಳೆಯುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಏಕೆ ನೀವು ಪ್ರವಾಹವನ್ನು 'ರೆಗ್ಯುಲೇಟ್' ಮಾಡಿ, ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಬಾರದೆಯಿರುವ ಹಾಗೆ, ನಷ್ಟವಾಗದೆಯಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಹೇಳಿದರು. ಅದು ತಪ್ಪು ರಾರದೇಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು inefficient ಎಂದು ಮುಂತಾದ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಲವರು ಸದಸ್ಯರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರು. ಆ ರೀತಿಯ ಪದಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಾಯಿಸುವುದು ಯಾವ ಸಭೆಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗಾಗಲಿ ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಹುದು. ನಾನು ಆ ದಿವಸ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಯ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಏನೇನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದಕ್ಷರೇಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನೇ ಆ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿದ್ದು ಅವರು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವತಃ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮತ್ತು ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರವರು ಅನುಮರ್ಥರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಷ್ಟು ನ್ಯಾಯವಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಎಲ್ಲಾ ಆರ್ಥಿಕಾಧಿಪತ್ಯವೂ ಮೇಲ್ಮನೋಭೆಯನ್ನು ಗೆಜ್ಜೆ ಗೆಜ್ಜೆಗೊಳಿಸುತ್ತ ಅವರ ಕೈಲಾದ ಎಲ್ಲ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಕನಬಾಡಿ ಕಟ್ಟಿತುಂಬಲಿಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ಅನುಮಾನದಿಂದ ಕರೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ತುಂಬಿದರೆ ಅಷ್ಟೂ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—On a point of personal explanation, Sir. ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಯಾಗಿ ಅವರು ಅನುಮರ್ಥರೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ನಾನು ಹೀಗೆ "ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅನುಮರ್ಥರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ" ಎಂಬುದಾಗೇನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. You did not say that. ಆದರೆ ಆ 7ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ರಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲಿ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಒಂದೇ ಸಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 64 ಸಾವಿರ ಕ್ಯೂಸೆಕ್ಸ್ ನೀರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ ಅನಾಹುತಗಳಿಗಲ್ಲಾ ಕಾರಣವಾಯಿತು, ಅದರಿಂದ ಅಂಥ ತಪ್ಪುತಪ್ಪು ಯಾರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಹಾಗೆ ನೀರನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿ, ಅನಂತರ

ಏಕೆಂದೂ ಒಂದೇ ಸಲಕ್ಕೆ 2 ಲಕ್ಷ 25 ಸಾವಿರ ಕ್ಯೂಸೆಕ್ಸ್ ನೀರನ್ನು ಬಿಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಇಂಥ ಅನಾಹುತಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—I am dealing with that point. ನಾನು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆಯವರಾಗಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರೆಂದೇನೂ ಹೇಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲಿ ಕನಬಾಡಿ ಕಟ್ಟಿ ತುಂಬಿದರೆ ಸಾಕು, ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಆಸೆಯಿಂದ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೆ ನೀರನ್ನು ಬೇಗ ಶೇಖರಣೆ ಯಾಗಲಿ ಎಂಬ ಒಂದೇ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುವಂಥದಾಗಿದೆ. ಅವರು ನೀರನ್ನು ಹಾಗೆ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡದೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಆಗಲೂ ಸಹ ಅವರು ಏತಕ್ಕೆ ಹಾಗೆ ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡದೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು ಎಂಬ ಆಪಾದನೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಗುರಿಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಅವರು ಹಾಗೆ ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಹೀಗೆ ಅಪಾರವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದು ಈಗಲೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ತಪ್ಪು ಹೊರಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಹೀಗೆ ಅವರು ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿದರೂ ಕಷ್ಟ, ಬಿಟ್ಟರೂ ಕಷ್ಟ. ಇಂಥ ಒಂದು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅವರು ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಹೀಗಿಲ್ಲಾ ಅನಾಹುತಗಳಾಗಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಅವರು ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿದರೆಂಬ ಅರ್ಥ ಬರುವಹಾಗೆ ಯಾರೂ ಹೇಳಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಮಂಟು ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿ.—ಯಾರು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರು?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I did not interrupt when the Hon'ble Member was speaking. His interruption need not take the nature of a flood which he is condemning.

ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಆರೋಪವನ್ನು ಯಾರೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳೋಣ. ಆದರೆ ಅವರು ಎಷ್ಟನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅವರು ಎಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು ಎಂಬುದೆಲ್ಲಾ that at least relates to a question of judgment. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಈಗ ಪುನಃ ಮತ್ತೊಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸೋಣ. ಪುನಃ ಮತ್ತೊಂದಾವರ್ತಿ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡೋಣ. ಆದರೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನುಮರ್ಥತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟೂ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಂಶ ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದಿಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತವಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಪುನಃ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅದನ್ನೂ ಮಾಡೋಣ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.)

ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರೂ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸಬ್‌ಡಿವಿಷನ್ ಸಬ್-ಡಿವಿಷನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅವಲಾರರುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೈಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಅವರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ತಿಳಿಪಡಿಕೆಗಳು ಕೂಡ ಹೋಗಿರುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಮತ್ತು ಈ ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಆ ಸಮಿತಿ ಸೂಚಿಸಬಹುದಾದ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು ಯುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾವೀಗ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇಗ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದಾಯಿತೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರವರು ಅವರ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಅಣಕಟ್ಟು ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಸರ್ಕಾರದವರ ತರ್ಕವ್ಯವಾಗಿದೆ ಯೆಂಬುದನ್ನೇನೋ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಈ ದಿವಸ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ದುಡ್ಡು. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ 9 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಕಮಿಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸೇರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಭವ್ಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸೇರಿದೆ. ಅದು ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಪೂರೈಸಲು ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದೇ ತುಂಬ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ನಾವೇನು ಈ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಕೊಂಡಿರುವ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಪೂರೈಸಿ, ಅನಂತರ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಹೊರತು ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವ ಹೊಸ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಕೈಕೊಳ್ಳಕೂಡದೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಕೇಂದ್ರದವರು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು 3 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಹೊಸ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರೇನಾದರೂ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುವುದಾಗಿದ್ದರೂ, ಇದಕ್ಕೆ ಇಂದಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಪೂರೈಸದೆ ಏನೂ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನೂ ಇದನ್ನೂ ಬೆರಸು ಕಲಸುಮೇಲೋಗ್ಗ ಮಾಡಬಾರದೆಂಬುದು ಅವರ ವಾದ. ಆ ವಾದದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿರುಳೂ ಸಹ ಇದೆ. ಅದಕಾರಣ ಈ ಕಮಿಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಎರಡನೆಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಎರಡನೆಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಎರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಆ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎರಡನೆಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಸೇರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡೋಣ.

Sri L. SIDDAPPA.—Very recently an assurance was given by the Member and the Minister of the Union Government that the Bhadra Original Project will be completed during this five-year period.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಮ ಮೂರ್ತಿ ಸಮಿತಿಯವರು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಅದನ್ನೇನೂ ಜನರರ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಆ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಹೋದ ಸಲ ನಾನು ಡೆಲ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಸಹ ಪ್ರೈಂ ಮಿನಿಸ್ಟರವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳನ್ನು ನಾನು ಬರೆದಿದ್ದೆ—ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರೊಡನೆಯೂ ಮತ್ತು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಸಮಿತಿಯವರೊಂದಿಗೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಆ ರಾಮಮೂರ್ತಿ ಸಮಿತಿಯವರ ತೀರ್ಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಆ ಸಮಿತಿಯವರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆತರಬೇಕಾದರೆ ಸಮಾರಂಭ ಸಾಮೀರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅಷ್ಟು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಈಗ ಈ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿವೆ. ಈ ಉದ್ಯಮಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಹೊಸ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರೆ ಆಗ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಶೇ ರೇಷಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅದು ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೂ, ಅವರೂ ಹಣದ ಅಭಾವದಿಂದ ಸುಮ್ಮನಿರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಹಣದ ಅಭಾವವಿರುವಾಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಈಗ ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಈಗ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕೆಲಸಕ್ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೇನೇ ಹಣವನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಲು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅವರು ಕೈಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಈ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ 9 ಸಹಸ್ರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ವನ್ನೆತ್ತಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಸಾಲವನ್ನೆತ್ತಿ ಅವರು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವೂ ಸಹ ಈಗ 9 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲವನ್ನೆತ್ತ ಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಆ ಬಗ್ಗೆ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲವನ್ನೆತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕೈಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ ದುಡ್ಡು ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂದಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ನಮಗೇನು ದ್ರವ್ಯ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅನಂತರ ನಾವು ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು

ರಿಂದ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಸಮಿತಿಯವರು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸತ್ಯಾಂಶ ಕೂಡ ಇದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕಪಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ಈ ಮೊದಲನೆಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಎರಡನೇ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸೇರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇದು ಈ ಸಭೆ ಸೇರಿದವೇರೆ ಬಂದಿರುವ ಮೊದಲನೆಯ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ.

Sri J. MOHAMED IMAM.—
And it won't be the last.

Mr. SPEAKER.—Let us wait and see.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಹೀಗೆ, ಮೊದಲನೆಯ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಂದು ಬಹಳ ಸಮರಸವಾಗಿಯೇ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆನ್ನಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಒಟ್ಟಿನಮೇಲೆ, ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸತ್ಯಂಪ್ರದಾಯ ಸಮರಸತೆ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ತಾವುಗಳು ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ದಿವಸದ ವಿಷಯವನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಾಸ್ಪದವಾದ ವಿಷಯವೇನಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೈಲಾದ ಸಹಾಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯ ಸಮರಸ ಭಾವನೆಯನ್ನು, ಸತ್ಯಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡದೆ ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಭರವಸೆಯಿಂದ ನಾನು ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಭೆಯ ಅನುಮತಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

The Adjournment Motion was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The House will now stand adjourned to meet tomorrow at 12 NOON.

The House adjourned at Twenty-two Minutes past Five of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Tuesday, the 14th July 1953.